УНІКАЛЬНАЯ ВАКЦЫНА АД РАКУ

6

СУДЫ ЗА ХАТУ БЕЗ ДАХУ

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

8 ЛЮТАГА 2023 г.
СЕРАДА
№ 25 (29905)

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ЛІЧБА ДНЯ

8142,8 млн долараў

у эквіваленце склалі, паводле папярэдніх звестак, міжнародныя рэзервовыя актывы Беларусі на 1 лютага 2023 года. Пра гэта паведаміла ўпраўленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў Нацыянальнага банка. За студзень 2023 года золатавалютныя рэзервы выраслі на $213,3 мільёна (2,7 працэнта) пасля павелічэння ў снежні 2022 года на $131,8 млн (1,6 працэнта). Паведамляецца таксама, што фізічныя асобы ў Беларусі ў студзені прадалі на $89,2 млн наяўнай замежнай валюты больш, чым купілі. Агульны аб'ём прададзенай фізічнымі асобамі наяўнай замежнай валюты ў студзені бягучага года склаў $548,2 мільёна, набытай — $459 мільёнаў.

У паход па здароўе

У райцэнтры Ушачы шырыцца сапраўдная мода на здаровы лад жыцця — усё больш жыхароў далучаюцца да заняткаў скандынаўскай хадзьбой. Пачаў гэтую традыцыю яшчэ сем гадоў таму мясцовы тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. У ім па ініцыятыве загадчыка аддзялення цэнтра Таццяны ШЫШКО арганізаваўся гурток аматараў здаровага ладу жыцця, якія, нягледзячы на паважаны ўзрост, хочуць быць у добрай форме. Гурток назвалі красамоўна — «Сцяжына здароўя». Цяпер кожны дзень не толькі сябры «Сцяжыны», але і іншыя жыхары накіроўваюцца на лясныя загарадныя дарожкі (лес побач з гарпасёлкам), адмерваюць сваё пяць—сем кіламетраў, дыхаюць свежым хваёвым паветрам. Мне пашанцавала ўбачыць і зрабіць фота групы бадзёрых ушачанак, якія выпраўляліся па сваім здаровым маршруце.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

КОРАТКА

- **Беларусі запасаў торфу хопіць на 70 гадоў.**
- Старшакласнікаў запрашаюць паўдзельнічаць у інтэрнэт-алімпіядзе па выбарчым праве.
- **Матэрыяльны ўрон для Беларусі ад дзеянняў фашыстаў у гады ВАВ склаў не менш як $2,3 трлн.**
- Авіякампанія Nordwind Airlines адкрые прамыя рэйсы з Пярмі ў Мінск з 2 красавіка.
- **У Кіраўскім раёне аграрыі высадзілі першыя ў гэтым сезоне таматы і агуркі.**

ISSN 1990 — 763X
23025>
9 771990 763008

Вяртанне да тэмы

ПАЛЯНАЎСКІЯ «АЎСТРАЎЛЯНЕ»

Як жывуць і каго чакаюць у госці жыхары адрэзанага вадой населенага пункта

«Звязда» працягвае сачыць за развіццём паводкавай сітуацыі на тэрыторыі Веткаўскага раёна Гомельшчыны. Нагадаем, што ў канцы студзеня жыхары пасёлка Паланаўка і найбліжэйшага садовага таварыства з-за падтопленай дарогі аказаліся ізаляванымі. Заложнікамі «вялікай вады» сталі звыш двух дзясяткаў вяскоўцаў.

Для людзей, якія мусяць дабірацца ў Гомель на працу, у найбліжэйшы аграгарадок Старое Сяло ва ўрачэбную амбулаторыю, у аптэку, школу, краму, была арганізавана лодачная пераправа. Некалькі дзён таму адталую не ў пару пойму зноў скаваў лёд — пераправа на лодках стала немагчымая. Карэспандэнт «Звязды» разам з супрацоўнікамі Веткаўскай выратавальнай станцыі і камандай рэагавання ў надзвычайных сітуацыях Гомельскай абласной арганізацыі Беларускага Чырвонага Крыжа па лядовым маршруце адправілася наведаць паланаўскіх «аўстраўлян».

СТАР. 4

Лічбавая Беларусь

Мабільны дадатак раскажа пра будучую пенсію

З 1 лютага запушчаны мабільны дадатак Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва. Спампаваўшы яго, можна даведацца інфармацыю аб будучай пенсіі: ваш страхавы стаж, найменні работадаўцаў і час, які вы ў іх адпрацавалі, узносы, якія выплачвае работадавец (і пракантраляваць, ці робіць ён тое). Якія яшчэ магчымасці з'явяцца ў будучым, дзякуючы мабільнаму дадатку і ці можна вылічыць такім чынам будучую пенсію, расказала кіраўнік Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Юлія БЕРДНІКАВА.

Дадатак, які носіць назву ФСАН, прадставіць даныя, што маюцца на вашым асабовым рахунку ў Фондзе сацыяльнай абароны насельніцтва. Як вядома, там з 2003 года вядзецца індывідуальны персаніфікаваны ўлік, які збірае электронныя звесткі аб кожным працуючым.

СТАР. 3

З першых вуснаў

«Нашай банкаўскай сістэме дастаткова свабоды, каб не плесціся ў хвасце падзей»

Удасканаленне заканадаўства па пытаннях банкаўскай дзейнасці абмеркавалі на нарадзе ў Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі. І, як звычайна, першае пытанне ад кіраўніка дзяржавы да спецыялістаў: навошта, каму трэба і ці трэба гэта зараз? Ён падкрэсліў, што не трэба ісці шляхам рэкамендацый, якія дадзены ў мінулым стагоддзі. Напрыклад, аб тым, што банкі павінны быць дзяржавай у дзяржаве, павінны быць абсалютна незалежнымі... «Няма ў свеце нічога незалежнага, усе адзін ад аднаго залежаць: і арганізацыі, і ўстановы.... Нашай банкаўскай сістэме дастаткова свабоды, каб не плесціся ў хвасце падзей і каб разам з урадам працаваць на эканоміку», — падкрэсліў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што сёння банкі, Нацыянальны банк — гэта не бухгалтэрыя ўрада, як калісьці лічылі. «Урад у нас адказвае за эканоміку. Банкаўская сістэма і банкі — крывяносная сістэма эканомікі. Ну паспрабуйце аддзяліць гэтую крывяносную сістэму ад эканомікі», — адзначыў Прэзідэнт. Ён звярнуў увагу на неабходнасць сачыць за тым, каб не было разбалансаванасці.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што разгляд змяненняў заканадаўства датычна банкаўскай сістэмы не азначае, што банкаўская сістэма працуе дрэнна і яе нарматыўная база патрабуе кардынальнага перагляду. «Ва ўмовах санкцый банкі прадэманстравалі ўстойлівасць, забяспечылі захаванасць зберажэнняў, правядзенне разлікаў і акумуляванне рэсурсаў для крэдытавання. Летась дзякуючы каардынацыі дзеянняў Нацыянальнага банка і ўрада ўдалося паскорыць пераарыентацыю экспарту, падтрымаць прадпрыемствы аваротнымі сродкамі, прафінансаваць найважнейшыя для краіны інвестпраекты», — сказаў ён.

Але існуюць і праблемныя пытанні. Прэзідэнт канстатаваў, што катэгарычна не задаволены работай урада і банкаў па рашэнні пытання з праходжаннем плацяжоў падчас знешнегандлёвых аперацый. «Проста трэба ўпірацца і працаваць», — заявіў беларускі лідар. Ён падкрэсліў, што спецыялістам Нацыянальнага банка і іншым банкам трэба падключыцца да вырашэння праблемы праходжання плацяжоў. «Гэтай праблемы быць не павінна. Яе няма: мы проста абы-як працуем. І асобныя нашы прыватнікі паказваюць, як трэба працаваць», — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка.

«Пэўныя змены наспелі»

Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што ў нашай краіне забяспечана абарона інтарэсаў укладчыкаў. Беларусь — ледзь не адзіная краіна ў свеце, якая гарантуе насельніцтву поўнае вяртанне ўкладаў незалежна ад сумы і валюты ў выпадку эканамічнай неплацежаздольнасці банка. «Але жыццё не стаіць на месцы. Развіваюцца тэхналогіі, узнікаюць новыя выклікі ў сферы адмывання даходаў, больш вынаходлівым становіцца кібермахлярства, будуецца новая сістэма ўзаемаразлікаў, у тым ліку ў міжнародным гандлі. Словам, пэўныя змены наспелі. Я баюся забягаць наперад, але мне здаецца, што хуткім часам у свеце з'явяцца новыя магутныя валютныя саюзы з новай рэзервовай валютай», — адзначыў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што беларускі і расійскі бакі своечасова дамовіліся аб збліжэнні банкаўскага заканадаўства ў інтарэсах суб'ектаў гаспадарання. Прэзідэнт зрабіў акцэнт на тым, што беларусы павінны працаваць з расійскімі калегамі па банкаўскай сферы выключна ў інтарэсах суб'ектаў гаспадарання.

Прэзідэнт нагадаў пра сваё даручэнне органам дзяржаўнага кіравання і кантролю прааналізаваць работу банкаўскай сістэмы і ўнесці свае прапановы па карэкціроўцы банкаўскага заканадаўства. Ён падкрэсліў пры гэтым, што людзі павінны ведаць, якія змены плануюцца. Ці не засталося нейкіх непрапрацаваных, шэрых, не дай бог, «цёмных» месцаў.

«Беларусь — сацыяльная дзяржава. Правілы эканамічнай дзейнасці павінны зыходзіць з прынцыпаў сацыяльнай справядлівасці, адначасова аднязначна тлумачыцца і безумоўна выконвацца. Выключэнняў для нейкіх сфер, у тым ліку банкаўскай, няма і не будзе. У рэгулятара павінны быць усе неабходныя рычагі ўплыву ў фінансавай галіне, у тым ліку для пакарання нядбайных банкаў рублём і іншым, — сказаў Прэзідэнт. — У наш час асабліва важна, каб усе галіны ўлады, органы дзяржаўнага кіравання працавалі ў цеснай звязцы. Толькі разам можна забяспечыць мабілізацыю рэсурсаў на найважнейшых кірунках устойлівага развіцця эканомікі».

Кіраўнік дзяржавы папрасіў не расслабляцца. Ён падкрэсліў, што Расію спрабуюць уразіць дадатковымі санкцыямі. А каб не было шляхоў адыходу, Беларусь дадатковымі санкцыямі будуць не проста палохаць, а таксама «забяспечваць». Па яго словах, ключавую ролю ў вырашэнні звязаных з гэтым пытанняў павінны іграць банкі і Нацыянальны банк як рэгулятар усёй банкаўскай сістэмы.

Аляксандр Лукашэнка падсумаваў, што па выніках нарады павінны быць дадзены канчатковыя і аргументаваныя адказы на пытанні: як нованўвядзенні паўплываюць на работу банкаўскай сістэмы і ці патрэбныя яны ўвогуле, ці адпавядаюць гэтыя навацыі запытам грамадзян і нацыянальнай эканоміцы? Таксама кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што трэба адказаць на пытанне, ці ўсе пытанні інтэграцыйнага парадку дня Саюзнай дзяржавы ў частцы банкаўскай сферы будуць закрыты абноўленым кодэксам? «Усе інтэграцыйныя праекты ў банкаўскай сферы з Расіяй павінны быць нам выгадныя. Гэта наш крытэрый», — падсумаваў беларускі лідар.

Актуалізацыя банкаўскага заканадаўства ідзе «ад жыцця»

З дакладам аб асноўных кірунках удасканалення банкаўскага заканадаўства выступіў старшыня Праўлення Нацыянальнага банка Павел Калаур. «Прапанаваныя змяненні можна ўмоўна падзяліць на два блокі. Першы — гэта ініцыятывы макраэканамічнага характару. Другі — накіраваныя на рэгуляванне дзейнасці банкаў», — расказаў ён.

Сярод прапанаваных змяненняў асобна можна вылучыць блок заканадаўчых ініцыятыў макраэканамічнага характару. Прапануецца ў дадатак да мэты «падтрыманне цэнавай стабільнасці» замацаваць другую мэту — «забеспячэнне фінансавай стабільнасці», а таксама норму аб садзейнічанні ўстойліваму эканамічнаму развіццю краіны. «З прававога пункту гледжання гэта дасць магчымасць упарадкаваць адказнасць і паўнамоцтвы на забеспячэнне фінансавай стабільнасці, а таксама ўдакладніць ключавыя кірункі дзейнасці Нацыянальнага банка. Эканамічны эфект — узрасце накіраванасць грашова-крэдытнай палітыкі на фарміраванне спрыяльнага асяроддзя для ўстойлівага развіцця эканомікі», — растлумачыў кіраўнік Нацбанка. Другая ініцыятыва звязана з удасканаленнем прававога механізму забеспячэння фінансавай стабільнасці.

Змяненні, якія плануюць унесці ў банкаўскае заканадаўства, накіраваныя на рэгуляванне дзейнасці банкаў. Вялікая частка з іх звязана з абаронай правоў спажыўцоў банкаўскіх паслуг і выключэння празмернай фінансавай нагрузкі на крэдытаатрымальніка. Для гэтага, па-першае, уводзіцца забарона на ўстанаўленне ў крэдытных дагаворах умоў аб выплаце працэнтаў у павышаным памеры, абмяжоўваюцца памеры штрафаў; па-другое, устанаўліваецца пералік выпадкаў, пры якіх банк мае права патрабаваць датэрміновага вяртання крэдыту; па-трэцяе, вызначаецца разумны тэрмін для датэрміновага вяртання крэдыту (не раней як тры месяцы з дня паведамлення фізічнай асобе).

«Гэтая норма мае сацыяльную накіраванасць, а яе рэалізацыя дасць магчымасць узмацніць прававую абароненасць спажыўцоў фінансавых паслуг», — заявіў Павел Калаур.

Таксама ўнесена прапанова аб устанаўленні кваліфікацыйных патрабаванняў да дзелавой рэпутацыі службовых асоб, якія выконваюць ключавыя функцыі ў банку, замацаваць абавязак «праходжання імі ацэнкі адпаведнасці такім патрабаванням».

Кіраўнік дзяржавы па выніках нарады ў цэлым ухваліў прапанаваныя навацыі. Разам з тым ён даручыў дапрацаваць асобныя палажэнні, «дашліфаваць» дакумент і ў найбліжэйшы час унесці яго на разгляд у парламент. Па словах Паўла Калаура, Банкаўскі кодэкс — гэта верхнеўзроўневы профільны дакумент. Неабходная дэталізацыя і канкрэтызацыя асобных нормаў будзе аператыўна забяспечана ў адпаведных тэматычных законапраектах і падзаконных актах.

Валерыя СЦЯЦКО.

❍ У тэму

У законапраекце ўлічаны інтарэсы крэдытаатрымальнікаў

Пасля нарады ў Прэзідэнта **старшыня Пастаяннай камісіі па бюджэце і фінансах Палаты прадстаўнікоў Людміла НІЖЭВІЧ** расказала журналістам, што навацыі ў заканадаўстве аб банкаўскай дзейнасці прадугледжваюць у тым ліку зніжэнне фінансавай нагрузкі на крэдытаатрымальнікаў. Яна падкрэсліла, што гэтыя навацыі адпавядаюць патрабаванням часу. Многія прапановы накіраваны на ўзмацненне абароны грамадзян. Напрыклад, прадугледжваецца зніжэнне фінансавай нагрузкі на крэдытаатрымальнікаў, змяншэнне для іх штрафных санкцый. Вызначаецца пералік выпадкаў, калі ўзгодненыя рашэнні, якія датычацца крэдытавання, выносяцца банкамі сумесна з фізічнымі асобамі. «У цэлым законапраект накіраваны на ўмацаванне фінансавай сістэмы і супрацьстаянне тым выклікам, якія сёння стаяць перад краінай», — падсумавала Людміла Ніжэвіч.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Таццяна РУНЕЦ падкрэсліла, што прапанаваныя навацыі вельмі важныя для эканомікі і грамадзян. Напрыклад, прапанова аб змяншэнні штрафных санкцый. «Бываюць выпадкі, калі банкі пры затрымцы выплаты крэдыту на 1-2 дні выстаўляюць штрафныя санкцыі вялікіх памераў. У абноўленым Банкаўскім кодэксе ўжо рэгулююцца і дакладна вызначаюцца выпадкі, калі банк можа прад'яўляць штрафныя санкцыі. Для насельніцтва вось гэта вельмі важная навацыя. Тонкасці мы будзем яшчэ абмяркоўваць», — растлумачыла яна.

Таццяна Рунец расказала, што ў Савет Рэспублікі паступаюць звароты ад грамадзян з прапановай зрабіць безумоўнай магчымасць датэрміновага пагашэння спажывецкіх крэдытаў — без згоды на тое банка. Гэтае пытанне таксама ўважліва разглядаецца пры рабоце над новым Банкаўскім кодэксам.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Расце колькасць ахвяр землетрасення ў Турцыі

Колькасць загінулых пры землетрасенні ў Турцыі, якое адбылося раніцай 6 лютага, вырасла да 3549. Пра гэта паведаміў віцэ-прэзідэнт краіны Фуат Актай, перадае CNN Turk.

Па словах Актая, на ўчарашні дзень колькасць пацярпелых дасягнула 20 534 чалавек, 5775 будынкаў пашкоджана або разбурана цалкам. Цяпер на месцах працуюць выратавальныя групы з 12 181 чалавека, паведаміў Фуат Актай. Вядома таксама, што дапамогу Турцыі для ліквідацыі наступстваў ад землетрасення накіравалі 14 краін. Тым часам ЮНЕСКА плануе прыцягнуць сваіх экспертаў у мэтах ацэнкі пашкоджанняў, якія былі нанесены гістарычнай крэпасці Газіянтэп у Турцыі і цытадэлі Алепа ў Сірыі пасля землетрасення, заявіў прэс-аташэ арганізацыі Тама Малара. «ЮНЕСКА выказвае шкадаванне наконт абвальвання будынкаў аб'екта Сусветнай спадчыны «Культурны ландшафт крэпасці Дыярбакыр і садоў Хеўсель» у Турцыі», — сказаў ён. Гэтыя аб'екты ўключаны ў спіс Сусветнай спадчыны ЮНЕСКА.

Таксама паведамляецца, што сірыйскі Чырвоны Крыж заклікаў краіны Захаду зняць аднабаковыя санкцыі з Дамаска ў рамках дапамогі пасля магутнага землетрасення. Пра гэта заявіў кіраўнік арганізацыі Халед Хбубаці.

Нагадаем, што раніцай 7 лютага новыя падземныя штуршкі магнітудай 5,7 былі зафіксаваны ва ўсходняй частцы Турцыі — за 34 кіламетры на паўднёвы ўсход ад горада Малацья.

КНР можа даць стратэгічны адказ, калі ЗША размесцяць ракеты ў Японіі

У выпадку калі Злучаныя Штаты размесцяць ракеты ў Японіі, ад Кітая можна чакаць стратэгічнага адказу, піша газета Global Times.

Размяшчэнне амерыканскіх ракет у Японіі будзе пагражаць не толькі КНР, але і Паўночнай Карэі, і Расіі, піша аўтар артыкула. «Пекін мае права распачаць стратэгічныя дзеянні ў адказ на такі правакацыйны і небяспечны акт з боку ЗША», — гаворыцца ў публікацыі. Па словах кітайскіх ваенных аналітыкаў, размяшчэнне ракет у Японіі з боку ЗША будзе азначаць, што Вашынгтон фактычна плануе ваенную інтэрвенцыю. Аўтар публікацыі таксама нагадаў японскім уладам, што ЗША выкарыстоўваюць Японію ў якасці аперацыйнай базы.

У Малдове ўсумніліся ў карысці далучэння да НАТА

Уступленне ў НАТА не вырашыць праблемы бяспекі Малдовы, заявіў віцэ-спікер парламента краіны, выканаўчы сакратар Партыі сацыялістаў Улад Батрынча.

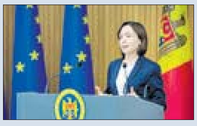

На яго думку, далучэнне краіны да якога-небудзь ваеннага блока не вырашыць праблему, нягледзячы на прапаганду такога кроку з боку малдаўскіх улад. Пры гэтым ён адзначыў, што вырашэнне адпаведнага пытання «ляжыць у дыпламатычнай плоскасці». «Мы ўсё яшчэ не навучыліся будаваць масты і атрымліваць выгаду з гісторыка-геаграфічнага становішча нашай краіны. Малдаўскі народ не хоча і не можа мець ніякага дачынення да ваенных кампаній Паўночнаатлантычнага альянсу», — дадаў ён. Раней прэм'ер-міністр краіны Наталля Гаўрыліца паведамляла аб жаданні ўлад краіны пачаць перагаворы аб уступленні ў Еўрапейскі саюз у 2023 годзе.

Рэгiёны

Медыцына, палацы і нават слон

Аб чым яшчэ ішла размова падчас прэс-канферэнцыі старшыні Гродзенскага аблвыканкама Уладзіміра Караніка

Паводле слоў губернатара, даход абласнога бюджэту летась вырас на 19 працэнтаў. Гэта дазволіла выканаць усе сацыяльныя абавязацельствы і павялічыць фінансаванне інвестпраграм. Год можна лічыць паспяховым і па прыцягненні замежных сродкаў. Іх аб'ём склаў 225 мільёнаў долараў, з якіх пераважная большасць — гэта прамыя замежныя інвестыцыі. Многія інвестары ўкладваюць свае грошы ў далейшае развіццё праектаў і пашыраюць бізнес.

У кожным раёне плануецца рэалізаваць па адным значным інвестпраекце — у галіне дрэваапрацоўкі, лёгкай прамысловасці, сельскай гаспадаркі, нафтахіміі.

Нягледзячы на эканамічныя санкцыі, станоўчае сальда гандлю вырасла. Гэта значыць, што санкцыі вывелі прадпрыемствы на іншыя рынкі збыту. Зараз стаіць задача захаваць гэту тэндэнцыю і працягваць асвойваць новыя кірункі.

УПОР НА ІНДЫВІДУАЛЬНАЕ ЖЫЛЛЁ

Сёлета запланавана пабудаваць 465 тысяч кв. м жылля, з іх 155 тысяч — з дзяржпадтрымкай.

Павялічыцца будаўніцтва арэнднага жылля, якое будзе выдзяляцца ў першую чаргу работнікам бюджэтных сфер — урачам, педагогам — для замацавання маладых спецыялістаў. Таксама ў прыярытэце прадстаўнікі сілавога блока і шматдзетныя сем'і. Плануецца, што сёлета 1600 такіх сем'яў палепшаць свае жыллёвыя ўмовы.

Губернатар падкрэсліў, што акцэнт будзе зроблены на развіццё індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва. Пад малапавярховую забудову тыпа таўнхаўс плануецца адвесці 175 тысяч «квадратаў». Паралельна ў новых мікрараёнах будзе ўзводзіцца сацыяльная інфраструктура — школы, дзіцячыя садкі, паліклінікі, дарогі.

МЕДЫЦЫНА — У ПРЫЯРЫТЭЦЕ

На фінансаванне галіны выдаткоўваецца 26 працэнтаў бюджэту.

Адзін з самых важных аб'ектаў — анкадыспансер, будаўніцтва якога вядзецца ў абласным цэнтры. Сёлета плануецца ўвод першай чаргі — радыелагічнага аддзялення. Закуплена высокатэхналагічнае абсталяванне. Хутка служба пачне прымаць пацыентаў, якія пакуль праходзяць курсы прамянёвай тэрапіі ў іншых рэгіёнах.

Рыхтуецца праект будаўніцтва новай бальніцы ў Гродне. Гэта будзе сучасная ўстанова, якая забяспечыць даступнасць самых запатрабаваных відаў медыцынскай дапамогі.

Вырашаецца пытанне па выдатканні сродкаў на мадэрнізацыю фтызіятрычнага дыспансера. Плануецца пачаць работы ўжо сёлета, каб частку палат перавесці на новыя плошчы. Гэта дазволіць не зніжаць даступнасць медыцынскай дапамогі і забяспечыць дастойны ўзровень знаходжання пацыентаў.

У цэлым мадэрнізацыя ахопіць многія ўстановы аховы здароўя рэгіёна. У горадзе атамшчыкаў — Астраўцы — замест старой бальніцы з'явіцца сучасная паліклініка. Капітальны рамонт чакае бальніцу ў Карэлічах і паліклініку ў Навагрудку. А вось жыхары мікрараёна Паўднёвы ў Гродне змогуць наведваць новую паліклініку, будаўніцтва якой завяршаецца.

БЯЗВІЗ І МЯСЦОВЫ ЗБОР

Бязвізавы ўезд для грамадзян суседніх краін, які быў уведзены летась, даволі станоўча паўплываў на эканоміку рэгіёна. Даходы ад турыстычных паслуг выраслі на 85 працэнтаў, што склала 12 мільёнаў долараў. Права на бязвіз атрымалі не толькі турыстычныя групы, але і асобныя грамадзяне. Такім чынам, летась рэгіён наведалі больш за 3 200 чалавек, што ў 10 разоў больш, чым у папярэднім 2021 годзе. І гэта лічба расце.

Паводле слоў губернатара, значна папоўніў бюджэт вобласці мясцовы збор за перасячэнне мяжы. За паўтара года ён склаў 21 мільён рублёў. Гэтыя сродкі былі накіраваны на ліквідацыю наступстваў, звязаных з пандэміяй каранавіруса, а таксама на фінансаванне ўстаноў аховы здароўя. Між тым мясцовы збор, які быў адноўлены з 1 лютага ў памеры адной базавай велічыні, ніяк не паўплываў на паток турыстаў.

КУЛЬТУРНАЯ СПАДЧЫНА

У вобласці актывізавалася работа па аднаўленні архітэктурных помнікаў. Цалкам прайшлі рэканструкцыю Мірскі і Лідскі замкі. Працягваюцца работы ў замках Крэва і Навагрудка. Вядзецца маштабная рэканструкцыя Старога замка ў Гродне. Нядаўна тут былі адкрыты для наведвальнікаў тры інтэр'ерныя залы, на чарзе яшчэ адна — самая раскошная.

Шэраг аб'ектаў праходзяць рэканструкцыю ў рамках прыватна-дзяржаўнага партнёрства. Інвестар уцягвае іх у гаспадарчую дзейнасць — адкрываюцца кафэ, музеі, гасцініцы. Як адзначыў Уладзімір Каранік, прыкладам такога партнёрства з'яўляецца палацава-паркавы комплекс у Свяцку, дзе вядзе работы санаторый «Азёрны». Мяркуецца, што сёлета аб'ект прыме першых турыстаў. Дарэчы, падыходы да рэканструкцыі аб'ектаў гісторыка-культурнай каштоўнасці трэцяй катэгорыі спрасціліся, што дазволіць больш актыўна ўцягваць іх у гаспадарчы абарот.

ЦІ БУДЗЕ СЛОН?

Губернатар запэўніў, што будзе.

Вось ужо 20 год, як у Гродзенскім заапарку чакаюць слана. Менавіта столькі часу прайшло з тае пары, як не стала тут слана Сурака, якога прывезлі з нямецкага Лейпцыга ў 60-ыя гады. Па словах Уладзіміра Караніка, пытанне па слане абмяркоўвалася падчас наведвання ім заапарка ў канцы года. Праўда, ёсць пытанне па сланоўніку, бо памяшканне патрабуе дапрацоўкі. Мяркуецца, што гэта будзе зроблена ўжо сёлета. Што датычыцца слана, перагаворы аб яго набыцці неаднаразова вяліся, і была дасягнутая пэўная дамоўленасць, але давесці справу да канца не атрымалася. Між тым зараз ёсць некалькі варыянтаў, якія даюць падставу спадзявацца, што слон з'явіцца ў заапарку ўжо сёлета. Абласныя ўлады гатовы аказаць у гэтым пытанні неабходную падтрымку.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота прэс-служба аблвыканкама.

Мабільны дадатак раскажа пра будучую пенсію

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Сёння ў сістэме персаніфікаванага ўліку адкрыта 8 мільёнаў 300 тысяч асабовых рахункаў. Штогод палова з іх папаўняецца інфармацыяй, якая характарызуе працоўную дзейнасць грамадзян, што працуюць па працоўных, грамадзянска-прававых дагаворах ці ажыццяўляюць прадпрымальніцкую дзейнасць. Інфармацыя характарызуе і перыяды работы, і ўзносы ў бюджэт фонду, якія паступаюць як на пенсійнае, так і на сацыяльнае страхаванне. Мабільны дадатак дасць просты і зручны спосаб атрымаць інфармацыю ў зручны час у любым месцы ў электронным выглядзе праз смартфон, — тлумачыць Юлія Берднікава.

Спампаваць мабільны дадатак можна на пляцоўцы Google Play. У будучым плануецца пашырыць лічбавыя пляцоўкі. Уваход прадугледжаны праз міжбанкаўскую сістэму ідэнтыфікацыі. Для гэтага варта ў ёй зарэгістравацца. Уваход будзе ажыццяўляцца па вашых лагіне і паролі, якія вы выберыце, ці па ID-картцы.

Мабільны дадатак прадугледжвае шэраг функцыянальных магчымасцяў, перш за ўсё гэта даныя вашага пасведчання дзяржаўнага сацыяльнага страхавання, больш вядомага як «зялёная картка». Пасведчанне можна спампаваць на свой тэлефон ці выслаць на адрас электроннай пошты.

Можна атрымаць і звесткі пра сваю працоўную дзейнасць. Яны ўлічваюцца ў электроннай базе фонду з 2003 года. Найперш гэта перыяды працоўнай дзейнасці з датамі прыёму і звальнення. З 1 студзеня 2019 года тыя звесткі істотна пашырыліся, і цяпер там маюцца ўсе даныя, якія заносяцца ў працоўную кніжку. Такая назва прафесіі і пасады, рэквізіты лакальнага акта аб прыёме на работу, найменне структурнага падраздзялення, від працоўных адносін, кваліфікацыйная катэгорыя, прысвоены клас ці разрад. Гэта інфармацыя знаходзіцца ў рубрыцы «Працоўная дзейнасць».

У раздзеле «Перыяды работы па грамадзянска-прававым дагаворы» зафіксавана, у якіх наймальнікаў вы працавалі, даты пачатку і заканчэння дзейнасці ў рамках грамадзянска-прававых адносін. Гэтыя звесткі таксама маюць значэнне пры прызначэнні будучай пенсіі.

Значнай з'яўляецца і інфармацыя аб выплаце работадаўцам узносаў на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне.

— Тут варта прызнаць, што не ўсе работадаўцы законапаслухмяныя. У гэтай галіне органы фонду вядуць нагляд і кантроль. Цяпер і грамадзянін са свайго боку можа таксама кантраляваць тую інфармацыю, якую яго работадавец прадставіў у фонд сацыяльнай абароны і як яна ўлічана на індывідуальным асабовым рахунку, — падкрэсліла Юлія Берднікава. — Гэта індывідуальныя звесткі аб налічаных выплатах і ўзносах, а таксама выплачаныя ўзносы. Як вядома, яны паступаюць на пенсійнае і сацыяльнае страхаванне. Узносы на пенсійнае страхаванне дазваляюць атрымаць права на будучую пенсію, а сацыяльныя — на цэлы комплекс сацыяльных дапамог. Гэта як дапамогі па часовай непрацаздольнасці (так званыя бальнічныя), так і шэраг сямейных дапамог, у тым ліку па нараджэнні і доглядзе дзіцяці. Інфармацыя акумулюецца ў разрэзе кожнага года.

Варта адзначыць, што выплачаныя ўзносы адлюстраваны толькі з 2013 года, бо з гэтага часу звесткі сталі ўлічвацца асобна па кожным працуючым.

Самая запатрабаваная інфармацыя — страхавы стаж, які, уласна, і дае права на будучую пенсію. Як вядома, на сёння парог страхавога стажу складае не менш за 19 гадоў, налета ён павялічыцца да 19,5 года, у 2025 годзе дасягне 20 гадоў. Дадатак разлічвае страхавы стаж аўтаматычна. Гэта колькасць гадоў, месяцаў і дзён, якія за апошнія 20 гадоў назапашаны і ўлічаны для будучай пенсіі.

— Ён лічыцца па тых звестках, якія ўлічаны з 2003 года, і праактыўна разлічваецца фондам. Вы ўбачыце дату, на якую ён разлічаны, — у гэты час апошні раз абнавіліся звесткі. У фонд яны паступаюць кожны квартал, — тлумачыць кіраўнік фонду. — Таксама ўказана, колькі месяцаў і дзён у канкрэтным каляндарным годзе грамадзянін займеў для будучай пенсіі. Тут жа маецца радок «Каэфіцыет заліку». Звычайна ён роўны 1 і азначае, што ў гэты час выплаты ў фонд налічваліся з заробку не меншага, чым мінімальны. Адзін месяц працоўнага стажу залічваецца пры ўмове, што ў гэтым месяцы былі налічаны і выплачаны ўзносы з заработнай платы, не меншай за мінімальную.

У перспектыве ў мабільным дадатку з'явяцца і новыя функцыянальныя магчымасці. У прыватнасці, рубрыка «Паведамленне». Там вас аператыўна праінфармуюць, што на ваш асабовы рахунак паступаюць узносы, налічаныя з заробку, ніжэйшага за мінімальную заработную плату. Таксама ёсць шэраг іншай інфармацыі, якая прысутнічае на асабовым рахунку, доступ да яе з'явіцца праз мабільны дадатак. Напрыклад, прычыны, з якіх работніку налічваецца заработная плата, ніжэйшая за мінімальную. Таксама фонд назапашвае звесткі па прафесійным пенсійным страхаванні — пры рабоце ў небяспечных і шкодных умовах, што дае права на дадатковыя адлічэнні на будучую прафесійную пенсію.

Магчыма, з'явіцца і інфармацыя аб добраахвотным пенсійным страхаванні. На сёння ўдзельнікамі добраахвотнай накапляльнай сістэмы пенсійнага страхавання з фінансавай падтрымкай дзяржавы сталі ўжо 12 тысяч беларусаў. У дадатку можна будзе даведацца, колькі назапашана сродкаў і якая капіталізацыя.

Яшчэ адзін магчымы крок, які сёння абмяркоўваецца, — прагназаванне памеру будучай пенсіі.

— На партале ФСАН ёсць калькулятар, дзе пры ўказанні пэўных параметраў ёсць магчымасць разлічыць будучую пенсію. Час пакажа, ці трэба дубляваць такую магчымасць у мабільным дадатку, — кажа спецыяліст.

На працягу лютага на адрас электроннай пошты фонду можна даслаць свае прапановы і заўвагі па рабоце мабільнага дадатку. А вось калі вы заўважылі праблему або інфармацыю, якая вас насцярожвае ці з'яўляецца, на ваш погляд, няправільнай, звяртайцеся з пашпартам у тэрытарыяльны фонд сацыяльнай абароны, каб высветліць, як дзейнічаць далей і выправіць памылку.

Алена КРАВЕЦ.

ПАЛЯНАЎСКІЯ «АЎСТРАЎЛЯНЕ»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

І для жыхароў лецішча, і для месцічаў пасёлка Палянаўка ўжо другі раз з пачатку паводкі прыйшла гуманітарная дапамога ад Беларускага Чырвонага Крыжа. Валанцёры каманды рэагавання Гомельскай абласной арганізацыі БЧК і супрацоўнікі Веткаўскай выратавальнай станцыі вязуць у пасёлак на санях прадуктовыя наборы. Просьбы аб той ці іншай дапамозе палянаўскія пенсіянеры перадаюць праз ратавальнікаў. Непасрэдна па тэлефоне жыхары пасёлка і садовага таварыства звязваюцца, калі неабходна дабрацца з Палянаўкі. Самастойна і неарганізавана перасякаць гэты без нечага кіламетровы адрэзак замерзлай поймы ратавальнікі катэгарычна забараняюць.

— Лёд на гэтым шырокім падтопленым участку неаднастайны — ёсць месцы з таўшчынёй лёду больш за 10 сантыметраў, а там, дзе плынь, — таўшчыня менш за 10 сантыметраў, што вельмі небяспечна для пераходу нават невялікай групы людзей, — перасцерагае **спецыяліст Гомельскай абласной арганізацыі Таварыства выратавання на водах Мікіта ЛІСОЎСКІ.**

Ужо былі выпадкі, калі людзі самі выходзілі на лёд і праваліваліся. На шчасце, усё абышлося, кажуць ратавальнікі. Спецыялісты Веткаўскай выратавальнай станцыі Таварыства выратавання на водах абышлі ўсіх жыхароў і з кожным правялі індывідуальную гутарку: пераканалі, што самастойна выходзіць на лёд, асабліва па незацверджаным маршруце, вельмі небяспечна.

Трымацца сцежкі

Абавязкова ўсе, хто выходзіць на лёд, мусяць быць у выратавальных камізэльках, прайсці інструктаж па тэхніцы бяспекі ад ратавальніка. Падчас руху па лёдзе неабходна трымацца дыстанцыю не менш за пяць-сем метраў, каб мінімізаваць нагрузку на пэўных участках. Аранжавы ланцужок фігур людзей добра відаць на белай роўнядзі замёрзлай поймы. Цяпер па лёдзе дарога ў Палянаўку нашмат карацейшая, чым калі была лодачная пераправа. Маршрут падрыхтаваны вельмі грунтоўна.

— Перад пачаткам дзяжурства праводзіцца разведка таўшчыні лёду, увесь маршрут прастукваецца, вымяраюцца самы тоўсты і самы тонкі ўчасткі. Па самым тонкім — таўшчыня лёду не павінна быць менш за 7-9 сантыметраў з разліку да 100 кілаграмаў на аднаго чалавека. Ёсць участкі, дзе таўшчыня лёду і 30 сантыметраў. Маршрут устанаўлівалі 29 студзеня, тады мы на гэтым участку абышлі кожны метр і выбралі самы бяспечны кірунак для пешай сцежкі. Маршрут зацвердзілі і кожны дзень пераправяраем, — звяртае ўвагу на слупкі-маячкі і стужку ўздоўж сцежкі (тыя месцы дзе самы тонкі лёд) **выконваючы абавязкі начальніка Веткаўскай выратавальнай станцыі Таварыства выратавання на водах Сяргей СІЛКІН.**

За дзень дзяжурным яго падраздзялення даводзіцца каля сямі разоў схадзіць у Палянаўку, каб перавесці людзей. Гэта без уліку таго, што ратавальнікам яшчэ трэба самім дабрацца да вёскі, каб прынесці выратавальныя камізэлькі. Пік пераходу — з шасці гадзін раніцы, калі людзям трэба перабрацца на сушу, каб ехаць на працу ў горад. Жыхары Палянаўкі, хваляць ратавальнікі, вельмі дружна і арганізавана падыходзяць да пытання. Збіраюцца па пяць-сем чалавек, каб перайсці за адзін рэйс. Просяць правесці па лёдзе ў магазін па прадукты, у школу, амбулаторыю. Ужо былі просьбы даставіць у пасёлак работнікаў электрасетак, газавай службы. Дзяжураць на маршруце ратавальнікі да дзесяці гадзін вечара. У начны час на экстранныя выклікі рэагуюць ужо спецыялісты МНС.

Лядовы кардон

Самаму маленькаму жыхару адрэзанага паводкай садовага таварыства — два гадкі. Вова разам з маці і братам Уладзіславам амаль штодзень у суправаджэнні супрацоўнікаў Таварыства выратавання на водах перасякаюць шлях па лёдзе ад свайго дому да ўскраіны аграгарадка Старое Сяло. Гэта ўжо «вялікая зямля»: можна на транспарце дабрацца да Гомеля. Сям'я Колыхавых зімуе на лецішчы чацвёрты год. Але і без горада нікуды: муж працуе ў абласным цэнтры, некалькі разоў на тыдзень наведвае спецыялізаваную школу старэйшы сын. Выбіраюцца Святлана з хлопчыкамі і час ад часу да доктара ў горад. Цяпер без дапамогі ратавальнікаў не абысціся. Апрануўшы дзяцей і жанчыну ў выратавальныя камізэлькі, спецыялісты Таварыства выратавання на водах праводзяць па лёдзе сям'ю да садовага таварыства.

«Мы — рамантыкі на востраве»

Калі лядовы кардон пераадолены, яшчэ амаль два разы па столькі ж, як па лёдзе, да Палянаўкі дабірацца пешшу ўздоўж поля. Валанцёраў Беларускага Чырвонага Крыжа ўжо чакаюць палянаўскія мужчыны: прыгналі міні-трактар, каб давезці сані з грузам і людзей у пасёлак. Тут іх сустракаюць як добрых знаёмых.

— Кажуць, што бяда гуртуе, а мы і так заўсёды былі дружныя ў вёсцы. Цяпер толькі што часцей бачымся, збіраемся, — перадае настрой аднавяскоўцаў Ала Антоненка. Усе палянаўскія сем'і, а жыве ў пасёлку 21 чалавек, высыпалі на вуліцу сустракаць гасцей.

— Мы — рамантыкі на востраве, — кажа Ала Антоненка. — У мінулыя гады, калі вада прыходзіла вясной, было нармальна. Бо практычна ў кожнай сям'і свае лодкі, таму мужчыны паехалі, прывезлі, што трэба. Не прыходзілася звяртацца, каб столькі сіл дзеля нас задзейнічалі. Мы абавязкова будзем пісаць ліст з падзякай у Таварыства выратавання на водах, будзем прасіць, каб адзначылі службу хлопцаў і асабліва Сяргея Васільевіча Сілкіна, бо ён дапамагае нам вырашыць любую праблему, званім яму асабіста. Удзячныя мы і старшыні нашага сельскага Савета, які не пакідае нас без увагі, — прашу перадаць ад імя ўсіх жыхароў Палянаўкі.

Палянаўскія «астраўляне» спадзяюцца на больш спакойную вясновую паводку.

— Думаем, хопіць ужо з нас, чакаем вясны. Я ўжо, калі хадзіла ў аграгарадок, грунт купіла, расаду трэба сеяць, а як жа! А так па прадукты некаторыя ходзяць, я хаджу рабіць уколы ў нашу амбулаторыю, а так без справы імкнёмся не хадзіць, вядома, каб не моцна трывожыць хлопцаў-ратавальнікаў, — дзеліцца Ніна Кавалькова. — Дачка і сын у горадзе перажываюць, просяць, каб не хадзілі самі па лёдзе ні ў якім разе. Званяць-перажываюць і сябры, усе нас падтрымліваюць.

Не можа выйсці на вуліцу, таму сустракае гасцей з гасцінцамі праз акно адна з найстарэйшых жыхарак пасёлка Зінаіда Радзівонаўна Целяпнёва.

— Азёры тут з двух бакоў, а мы як зайцы на востраве, — кажа жанчына. — Мне хутка 85 гадоў, жыву адна, а дзеці ў Гомелі. Настойваюць, каб мяне забраць, а я не хачу ў кватэру, супрацьўляюся.

Гатовыя адрэагаваць аператыўна

Мэта візіту ў населены пункт валанцёраў Беларускага Чырвонага Крыжа — не толькі перадаць харчовыя наборы, але і ацаніць індывідуальныя патрэбнасці найбольш уразлівых катэгорый людзей, дапамагчы пры неабходнасці ім адрасна, звяртае ўвагу **начальнік арганізацыйна-кадравага аддзела Гомельскай абласной арганізацыі Беларускага Чырвонага Крыжа Арцём КАРПЕНКА.**

— Беларускі Чырвоны Крыж узаемадзейнічае з упраўленнем МНС Гомельскай вобласці, абласной арганізацыяй Таварыства выратавання на водах, якія маніторацць паводкавую сітуацыю ў рэгіёне. У выпадку неабходнасці мы гатовыя прыбыць на дапамогу да людзей у любым населеным пункце вобласці.

У Палянаўку прывезлі гуманітарную дапамогу другі раз. Цяпер уразлівых грамадзян, якія не могуць, як раней, пераплываць на лодцы разам са спецыялістамі Таварыства выратавання на водах, больш. У вёсцы шмат людзей у сталым узросце, якія з прычыны фізічнага стану не могуць пайсці пешшу па лёдзе. Зразумела, што цяпер і аўтакрамы не могуць даехаць, таму было прынята рашэнне здзейсніць у населены пункт другі рэйд з дапамогай. Каб не толькі даставіць прадукты харчавання, але і яшчэ раз ацаніць патрэбнасці людзей у адраснай гуманітарнай дапамозе. Мы будзем і надалей сачыць за развіццём сітуацыі, калі яна будзе пагаршацца, зноў прыбудзем з дапамогай. Калі ў іншых населеных пунктах таксама будзе неабходнасць у падтрымцы нашых валанцёраў і дастаўцы гуманітарнага грузу, мы гатовыя аператыўна адрэагаваць, — падкрэсліў Арцём Карпенка.

**Наталля КАПРЫЛЕНКА,
фота аўтара.**

Веткаўскі раён.

У тэму

Гомельскае абласное ўпраўленне МНС вядзе штосутачны маніторынг паводкавай сітуацыі ў рэгіёне. У некаторых раёнах узровень вады ў рэках крыху падае, дзесьці працягвае расці. Усяго па вобласці падтоплена больш за паўтысячы нежылых і дачных дамоў, 17 жылых дамоў, некалькі ўчасткаў дарог. На асаблівым кантролі сітуацыя ў Петрыкаўскім, Мазырскім, Жлобінскім раёнах, а таксама ў Гомелі. Камісіяй па надзвычайных сітуацыях Гомельскага аблвыканкама ўзгоднены міжведамасны план узаемадзеяння для прыняцця мер рэагавання ў адпаведнасці з сітуацыяй. Створаны рэзерв больш за 200 месцаў, куды пры неабходнасці будуць эвакуіраваны жыхары падтопленых тэрыторый. Вызначана тэхніка для транспарціроўкі людзей.

Зварот у рэдакцыю

ГЭТАЕ НЕВЫНОСНАЕ СМЕЦЦЕ...

«У нашым двары насупраць і ў сямі кроках ад вокнаў паставілі кантэйнеры для смецця, і цяпер жыльцы найбліжэйшых дамоў, інтэрната, а таксама дачнікі, што праязджаюць міма, прыносяць і прывозяць сюды пакеты. Апошнія не саромеюцца: каб разгрузіцца, заязджаюць проста ў двор на машынах ды матаблоках, здараецца, пакідаюць смецце ля бакаў, — скардзілася **Людміла Быкава з аг. Негарэлае, што на Дзяржыншчыне.** *Яна ж распавядала, што ў студзені машына забрала смецце з кантэйнераў, а вялізны мяшок, які стаяў побач, грузчыкі пакінулі. Чаму так адбываецца?»*

Па адказы на гэтыя пытанні рэдакцыя «Звязды» звярнулася ў Дзяржынскую ЖКГ. Там растлумачылі, што мяшкі з рэшткамі цэменту, бітага бетону і шыферу, старая мэбля ды іншы буйнагабарытны хлам каля кантэйнерных пляцовак — з'ява, на жаль, звычайная. Каб ліквідаваць праблему стыхійных звалак, у раёне вырашылі змяніць падыход да сістэмы збору смецця. На сёння значную частку кантэйнерных пляцовак з металічнымі бакамі дэманціравалі, а сельскія населеныя пункты, у тым ліку і аграгарадок Негарэлае, перавялі з кантэйнернага спосабу абслугоўвання на падворны аб'езд.

Як паведамляецца ў афіцыйным адказе за подпісам **генеральнага дырэктара УП «Дзяржынская ЖКГ» Веры КРАСОЎСКАЙ,** на сёння вываз смецця ў Негарэлым ажыццяўляецца адзін раз на тыдзень — у сераду. Каб палепшыць якасць абслугоўвання жыхароў шматкватэрных дамоў, былі ўстаноўлены герметычныя еўракантэйнеры для збору цвёрдых камунальных адходаў.

Падчас праверкі звароту Людмілы Быкавай з выездам на месца спецыялісты ЖКГ устанавілі, што два еўракантэйнеры знаходзяцца на адлегласці 16 метраў ад вокнаў шматкватэрнага дома. Гэта сапраўды блізкавата. Таму пры наступленні спрыяльнага надвор'я іх перасунуць: «Плануецца ўладкаваць цвёрдую падстаўку пад кантэйнеры, на будзе аддаленая ад вокнаў дома не менш як на 20 метраў (згодна з нарматывамі)».

Фота носіць ілюстрацыйны характар.

— Побач з домам, у якім жыве заяўніца, праходзіць траса, таму па дарозе з дач людзі сапраўды заязджаюць у двор, каб выкінуць смецце, — дадала **начальнік аддзела па зваротах грамадзян і ідэалагічнай рабоце УП «Дзяржынская ЖКГ» Таццяна СВІРСКАЯ.** — У нас ёсць варыянты рашэння і гэтага пытання. У найбліжэйшы час прымем меры, каб з дарогі смецевыя кантэйнеры не так кідаліся ў вочы.

— Што датычыцца «забытага» на пляцоўцы мяшка, які згадваўся ў звароце, то ў ім было будаўнічае смецце. На жаль, не ўсе разумеюць, што кантэйнеры прызначаны выключна для бытавых адходаў, — удакладняе Таццяна Свірская. — Будаўнічыя матэрыялы ў іх выкідваць нельга. Забаронена складзіраваць іх і на кантэйнерных пляцоўках. Аб гэтым, як і аб тым, што буйнагабарытнае, раслiннае смецце мае свой парадак утылізацыі, мы пастаянна інфармуем жыхароў у тэлеграм-канале і праз СМІ. Пустазелле пасля праполкі, сукі пасля абрэзкі саду, лісце, падгнілыя яблыкі ды слівы можна вывозіць на палігон, раслiннае смецце там прымуць бясплатна. Жыхарам прыватнага сектара на сваіх участках мы рэкамендуем абсталяваць ямы для кампосту. На будаўнічы і буйнагабарытны хлам афармляецца асобная заяўка — такое смецце павінна вывозіцца за дадатковую плату. Калі ж на кантэйнерных пляцоўках заўважаюцца стары лінолеум, дзверы ды вокны, абрыўкі шпалер, няцяжка зразумець, што недзе ў суседнім доме робіцца рамонт. Мы «вылічваем» гэтыя кватэры, заходзім, тлумачым... Здараецца, іх гаспадары проста не ведалі, што будаўнічае смецце трэба вывозіць на палігон. Магчыма, такую інфармацыю варта размясціць на кантэйнерных пляцоўках. Але мне здаецца, што пакуль не будзем караць рублём, не ўсе зразумеюць і пойдуць насустрач...

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Ведай нашых!

У ВОСЕМДЗЕСЯТ ПЯЦЬ

вышываць, танцаваць, спяваць? Ды калі ласка!

У гэтым, сабраўшыся на ўрачыстасць, пераканаліся госці Ніны Мікалаеўны Тысевіч. Юбілей шматдзетная мама і знаны народны майстар адсвяткавала гучна і прыгожа. Прынамсі, у залу (з падачы мясцовых работнікаў культуры) выходзіла як сапраўдная знакамітасць — па чырвонай дарожцы, абапал якой стаялі госці і віталі яе апладысментамі... Можа, таму што ведалі, якімі няпростымі былі для жанчыны ўсе яе гады.

Шчасце любіць працавітых

З дзяцінства Ніна спазнала смак слёз і такога ж салёнага поту: з пяці гадоў застаўшыся без бацькі, яна дапамагала маці гадаваць маленькага брацька, глядзець гаспадарку, вазіць з лесу дровы, касіць і сушыць сена... У 13 гадоў разам з сяброўкамі хадзіла ў Івацэвічы (за 20 кіламетраў!) па хлеб. Гора было, калі ёй не даставалася ні бохана (у чаканні — спалі на вакзале на падлозе), і такое ж вялікае шчасце, калі здабывала аж пяць!

Там жа, у Івацэвічах, Ніна «была ў няньках» і глядзела не толькі малых, — прыбірала, гатавала, на работу гаспадарам насіла абеды, мыла бялізну. Мусіла ўсё паспяваць, каб зарабіць капейчыну.

Дзеля гэтага ж трохі пазней і разам з дзяўчатамі махнула ў Днепрапятроўскую вобласць. Чаго яны там толькі ні рабілі: студні капалі, вугаль грузілі, авечак стрыглі, салому вазілі...

І ўсё б нічога, але навалілася засуха, і грошай, што атрымала, Ніне хапіла толькі на коўдру.

Вярнуўшыся з ёю дадому, дзяўчына зноў пайшла працаваць, а па вечарах... танцаваць. Той самай зімой, на вячорках, яна пачула гармонік Івана Тысевіча і прапала: у 17 гадоў выйшла замуж, разам сталі будаваць хату, дзе пражылі потым 63 гады. Больш за 20 з іх Ніна Мікалаеўна працавала даяркай, шчыравала ў брыгадзе... Ні разу гэтая жанчына не была ў дэкрэтным водпуску і ніколі не скардзілася на жыццё. З божай ласкай сужэнцы Тысевічы нарадзілі і выгадавалі пяцёра дзяцей. У Ніны Мікалаеўны сямёра ўнукаў і дзевяць праўнукаў. Вялікая сям'я, вялікая радня...

І сяброўак багата, бо жанчына заўсёды да ўсіх — з увагай, з любоўю: умее ладзіць з людзьмі, любіць прымаць гасцей, а ўжо гатаваць... І пірагі, і каўбасы, і грыбочкі, і сырочкі, і налівачка — усё як мае быць!

Але ж не хлебам адзіным, як той казаў: пасля цяжкай працы (вялікая сям'я — такая ж гаспадарка) жанчына хацела спяваць. «Я ж з Аброва, — казала, — там усе пяюць!» А значыць, яна таксама — даўнейшыя песні пра вёску, долю, каханне, матуліну калыханку: 17 гадоў выступала ў мастацкай самадзейнасці. І каб толькі...

«Без іголкі з ніткай я, здаецца, дня не пражыву!

У 2009-м Ніне Тысевіч першай у Івацэвіцкім раёне было прысвоена званне «Народны майстар Рэспублікі Беларусь». Калі і як яна вучылася ткаць ды вышываць, сама не прыпомніць. Як не ведае і таго, адкуль у яе талент маляваць.

— Некалі модна было вышываць хусткі, кашулі, сурвэткі, — успамінае майстрыха, — дык многія тутэйшыя жанчыны прыходзілі, прасілі, каб намалявала ўзоры. Ніхто мяне гэтаму не вучыў, але ўсё, што хочацца вышыць, я вазьму і намалюю... Без іголкі з ніткай я і дня не пражыву! Мяне, здаецца, звяжы — а вышываць я ўсё роўна буду! Прычым у руках, пад іголкай, адзін узор, а ў галаве ўжо другі, трэці...

Нітачка да нітачкі, крыжык да крыжыка — і з'яўляюцца на свет новыя рукатворныя цуды: ручнікі, навалачкі, прасціны, накідкі, тканыя палавікі і палавічкі... Як расказвалі работнікі культуры, у доме Ніны Мікалаеўны жыве нацыянальны каларыт, там міжволі вяртаешся ў дзяцінства і адчуваеш сябе шчаслівым...

Колькі рэчаў стварыла за жыццё, Ніна Мікалаеўна кажа, не лічыла. Хіба наўскідку? Выткала больш за 50 радзюжак і розных ходнікаў, вышыла звыш 300 ручнікоў, падзорнікаў і карцін. Выстаўка яе работ знаходзіцца ў мясцовым Доме культуры, яе набожнікі аздабляюць абразы ў Свята-Міхайлаўскім храме, яе вышыванкі знаходзяцца ў калекцыях жыхароў Амерыкі, Германіі, Польшы, Бельгіі, Расіі і па ўсёй Беларусі. Вось і ў дзень юбілею майстрыха не здрадзіла сабе — ці не ўсіх гасцей адарыла сваімі ручнікамі. Прыемныя сюрпрызы! І яшчэ ж не ўсё! Як той казаў, трымайцеся:

Прычэп дроў — за тры дні... Ну чаму б і не!

Так-так, перад Калядамі Ніна Мікалаеўна заказала сабе дровы. Яе не падвялі — прывезлі, і гаспадыня сама за тры дні (ну з паловай...) іх пакалола.

Гэта — бронь божа! — не значыць, што дзеці ёй не хочуць памагаць. Яны ў выхадныя ўжо сабраліся, а дровы, глядзяць, пасечаны.

Родным дачушкам-сынкам, ну вядома ж, за шчасце, што ў іх такая мама: добрая, строгая, вясёлая, працавітая (гэтым летам, дарэчы, сабрала за дзень 28 кілаграмаў чарніц!), а ўжо вясёлая...

Трэ было бачыць, як яна ў сваe 85 танцавала — з загадчыцай мясцовага СДК, з унукам, сынам, са стрыечнымі пляменніцамі з Калінінграда, з самадзейнымі артыстамі. І (здзіўляць дык здзіўляць!): то з імі, то з сяброўкамі, наперабой, юбілярка спявала гэткія заліхвацкія прыпеўкі...

Пасля знаёмства з Нінай Мікалаеўнай я доўга думала, як можа адзін чалавек столькі паспяваць, столькі аддаваць — рабіць для іншых?

Адказ знайшоўся ў кніжачцы свяціцеля Іаана Залатавуста: крыніцы, чым больш з іх чэрпаюць, тым больш напаўняюцца чыстай вадой...

Ёсць такія крыніцы. І такія людзі: чым больш яны аддаюць, тым больш ім даецца сіл.

Валянціна БОБРЫК,
г. Івацэвічы.
Фота Валерыя МІСКЕВІЧА.

Усмешачку!

Нуль з палачкай і без...

Не мной заўважана: унукаў бабулі з дзядулямі любяць больш, чым дзяцей, і расказваць пра іх гатовыя бясконца. Цікавыя бываюць аповеды! Штосьці з пачутага я ўзяўся запісваць. Ну вось...

Максім са школы прыйшоў заклапочаны. Кажа бабулі:

— Ты ведаеш, а ў нашай настаўніцы так дрэнна з матэматыкай...

— З чаго ты ўзяў?

— Ну колькі будзе, калі да адзінкі прыбавіць нуль?

— Адзінка...

— Дык не і яшчэ раз не! Ты таксама не ведаеш матэматыкі. Вось паглядзі...

Максім малюе на паперы палачку, побач прыпісвае нуль.

— Бачыш, — заяўляе, — атрымалася дзесяць! Так?!

Бабулю выручае жыццёвы досвед:

— Максім, а што такое нуль? — пытаецца ў дзіцяці. — Ды гэта ж нічога! Яго колькі ні прыкладай, болей не стане. Ну вось уяві: у цябе ёсць адзін яблык. Я не дала табе ніводнага (нуль!), і мама — нуль, і дзед з бацькам. У цябе пасля гэтага яблыкаў стала болей?

— Не, — залыпаў вачыма хлопчык.

— Твая памылка ў тым, што ты не прыбавіў нуль да адзінкі, а прыставіў... Дадаваць і прыстаўляць — гэта розныя рэчы, зразумеў?

— А як жа! Ты, бабуля, сапраўдная настаўніца, — прызнаў унук.

Як ордэн жанчыне выдаў!

Валерый Гаўрыш,
г. Чавусы.

Краіна здароўя

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

НОВЫЯ ТЭХНАЛОГІІ СУПРАЦЬ РАКУ

Анколагі расказалі, як лечаць пацыентаў, якія раней лічыліся неперспектыўнымі

З 2020 года, калі пачалася пандэмія каранавіруснай інфекцыі, анколагі пачалі адзначаць змяншэнне колькасці новых выпадкаў раку. Калі ў 2019 годзе ў Беларусі было выяўлена 54 тысячы новых пацыентаў, то ў 2022 годзе — 50 тысяч. Пры гэтым смяротнасць ад анкалагічных хвароб таксама змяншаецца. У апошнія 10 гадоў колькасць памерлых ад злаякасных наватвораў у краіне была прыкладна аднолькавай і вагалася ў межах 18 тысяч. Напрыклад, у 2019 годзе з такіх прычын памерла 18 800 беларусаў, а вось у 2022-м — на 4 тысячы менш. Пакуль анколагі не бяруцца называць прычыны зніжэння колькасці новых выпадкаў раку, але падкрэсліваюць, што гэта не звязана са змяншэннем зваротаў да медыкаў падчас пандэміі.

Тым часам ва ўсім свеце анкалогія з'яўляецца адной з тых галін медыцыны, якія інтэнсіўна развіваюцца: ледзь не штодзень з'яўляюцца новыя лекі і метады лячэння розных відаў пухлін, і Беларусь тут — не выключэнне. У РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя Аляксандрава штогод рэалізуецца ад 50 да 70 навуковых праектаў. Вядучыя анколагі расказалі пра новыя метады лячэння, якія яшчэ нядаўна былі недаступныя, а сёння выратоўваюць жыцці пацыентам.

КУРЦЫ ПАД ПАГРОЗАЙ

Адзін з навуковых праектаў — распрацоўка новых метадаў лячэння паражэння пазваночніка. Як адзначае **намеснік дырэктара па навуковай рабоце РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава, доктар медыцынскіх навук, прафесар, акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук Сяргей КРАСНЫ,** раней пацыенты з пярвічнымі пухлінамі пазваночніка ці метастазамі ў пазваночнік былі практычна асуджаны на нерухомасць, нягледзячы на тое, што працягласць іх жыцця магла быць значнай дзякуючы поспехам супрацьпухліннага лячэння. Цяпер распрацаваны новыя аперацыі на пазваночніку, калі разбураныя пазванкі выдаляюцца і замяняюцца пратэзамі (ужо маюцца пратэзы пазванкоў беларускай вытворчасці) ці выконваюцца розныя фіксацыйныя аперацыі.

— Пацыенты пасля іх могуць весці практычна звычайны спосаб жыцця і нават часам вяртацца да працы. Пры неабходнасці яны маюць магчымасць атрымліваць прызначанае супрацьпухліннае лячэнне. Такім чынам, прынцыпы лячэння пацыентаў дадзенага кірунку кардынальна мяняюцца ў нас на вачах, — кажа Сяргей Красны.

Яшчэ адзін праект, які прадэманстраваў высокую эфектыўнасць, — выяўленне раку лёгкага ў курцоў. Скрынінгавая праграма заканчваецца ў 2024 годзе, але ўжо цяпер відавочныя поспехі. Курцам праводзіцца нізкадозная камп'ютарная тамаграфія, і такое даследаванне прайшло ўжо больш за 1,5 тысячы чалавек. У 30 з іх, а гэта каля 2 %, выяўлены рак.

— Гэта надзвычай вялікая лічба, — каментуе Сяргей Красны. — У сярэднім падчас скрынінгавых даследаванняў пухліны выяўляюцца ў 0,5 %. Такім чынам, правільна была абрана мэтавая аўдыторыя. У 70 % з іх — 1-2 стадыя захворвання, што для раку лёгкага грандыёзны крок наперад, бо ў цэлым у папуляцыі 1-2 стадыі выяўляюцца менш чым у 40 %. Натуральна, і вынікі лячэння ў гэтых пацыентаў кардынальна адрозніваюцца.

Новы праект — 3D-мадэляванне аперацыйных умяшанняў. У асноўным ён прызначаны для пацыентаў з запушчанымі пухлінамі, у першую чаргу, пухлінамі лёгкага з распаўсюджаннем на буйныя сасуды і структуры сэрца. З дапамогай адмысловых праграм мадэлюецца будучая аперацыя на камп'ютары. Вызначаюцца яе аб'ём, месцы рэзекцыі пашкоджаных органаў, магчымасць захавання лёгкага ў выпадку, калі парушана функцыя дыхання. Затым прымаецца рашэнне аб аб'ёме аперацыі і хірург падчас яе кіруецца распрацаванымі рэкамендацыямі.

— Гэта істотна зніжае колькасць ускладненняў падчас аперацыі, бо нават самая малая памылка на сэрцы ці буйных сасудах можа прывесці да смерці пацыента з-за страты крыві, — адзначае Сяргей Красны. — Акрамя таго, у шэрагу выпадкаў удаецца захаваць часткі лёгачнай тканкі, што забяспечвае здавальняючую якасць жыцця пацыента. Сёння выканана больш за 50 такіх аперацый з вельмі добрым вынікам. Дадзены кірунак будзе і далей развівацца, прычым не толькі з ракам лёгкага, але і пры іншых злаякасных пухлінах.

КЛЕТАЧНАЯ ТЭРАПІЯ

Сёння ў Беларусі малекулярна-генетычныя даследаванні праводзяцца па цэлым шэрагу кірункаў. Яны дапамагаюць вызначыць адчувальнасць да лекавых сродкаў, што важна пры падборы хіміятэрапіі, спрагназаваць захворванне, бо па пэўных мутацыях можна вызначыць развіццё пухліны. Акрамя таго, малекулярна-генетычныя даследаванні дазваляюць вызначыць схільнасці да злаякаснай пухліны. А даследаванні па клетачнай тэрапіі дапамагаюць справіцца з некаторымі відамі раку ў дзяцей. Адзін з такіх кірункаў — прымяненне CAR-T-клетак.

— Гэта асаблівая канструкцыя, якая накіравана на тое, каб навучыць уласныя лімфацыты распазнаваць і знішчаць пухлінныя клеткі. Яна рыхтуецца па-за арганізмам: бяруцца ўласныя лімфацыты пацыента, і ў лабараторных умовах ідзе складаны карпатлівы працэс іх падрыхтоўкі і «навучання» да таго, каб пасля ўвядзення ў арганізм чалавека яны змаглі распазнаць і знішчыць пухлінную клетку, — тлумачыць **намеснік дырэктара па арганізацыйна-метадычнай рабоце РНПЦ дзіцячай анкалогіі, гематалогіі і імуналогіі, кандыдат медыцынскіх навук Марына БАРЫСЕВІЧ.** — У нашым цэнтры даследаванні вядуцца з 2018 года, а першая тэрапія з прымяненнем CAR-T-клетак выканана пацыенту ў 2019 годзе. Такім метадам ужо пралячылі 10 пацыентаў, і ў 8 атрымалі

добры адказ. Гаворка ідзе пра пацыентаў з вострымі лімфабласнымі лейкозамі і няходжкінскімі лімфомамі, якія развілі рэфрактарнасць — неўспрымання стандартных метадаў.

Такі падыход падарыў шанц на жыццё тым пацыентам, якія яшчэ нядаўна лічыліся неперспектыўнымі.

— Чаму толькі лейкозы і лімфомы? Мы ўздзейнічаем на пэўную мутацыю і мусім мець пэўны антыген, каб навучыць лімфацыты нападаць на адпаведную пухлінную клетку. Пры лейкозах звычайна маецца адна мутацыя, таму лячэнне найперш выкарыстоўвалася пры гэтай хваробе. Пры лімфомах сітуацыя крыху больш складаная, але вельмі блізкая, — дадае Сяргей Красны. — А вось пры солідных пухлінах іншых лакалізацый звычайна маецца вялікая колькасць розных мутацый, і навучыць лімфацыты нападаць на гэтыя пухлінныя клеткі пакуль нікому не ўдалося.

Тым не менш, гэта перспектыўны і вельмі запатрабаваны метад лячэння, у тым ліку і для замежных пацыентаў, бо ў свеце яго кошт дасягае 500 тысяч еўра.

— Апошнім часам мы адчуваем попыт на CAR-T-клетачную тэрапію ў пацыентаў, у тым ліку замежных, з вострымі лімфабласнымі лейкозамі, бо гэта мосцік перад выкананнем трансплантацыі ствалавых клетак. У сукупнасці гэтыя два метады ў Заходняй Еўропе вельмі дарагія, кошт даходзіць да 500 тысяч еўра. Толькі адна CAR-T-канструкцыя дасягае 250 тысяч еўра. У нас увесь метад абыходзіцца ў суму каля 55 тысяч долараў, адна канструкцыя — каля 25 тысяч долараў, — кажа Марына Барысевіч.

УНІКАЛЬНАЯ ВАКЦЫНА

З гэтага тыдня ў Беларусі пачынаецца працэс маштабнай вытворчасці супрацьракавай вакцыны «Еленаген». Плануецца выраблять тысячу флаконаў у тыдзень. Гэта задаволіць патрэбу Беларусі для лячэння пацыентаў і шырокамаштабных навуковых даследаванняў. Больш нідзе ў свеце яна не выпускаецца.

Прэпарат даказаў сваю эфектыўнасць і прызнаны амерыканскімі анколагамі найлепшым у свеце пры хіміярэзістэнтным раку яечніка.

— Гэта высоказлаякасная пухліна, якая на працягу года-паўтара прыводзіць да смерці пацыента. Хіміятэрапія ўжо неэфектыўная, а вакцына «Еленаген» дазволіла падняць яе эфектыўнасць і атрымаць унікальны вынік, — кажа Сяргей Красны. — Сярэдні час да прагрэсіравання захворвання павялічваўся ў 2,5 раза, а ў 40 % пацыентак назіраецца доўгі перыяд без прагрэсіравання — тры гады, менавіта столькі, колькі праводзіцца даследаванне. Па гэтым напрамку плануецца рэгістрацыя прэпарату ў Беларусі. Па астатніх даследаванні працягваюцца. Найперш гэта рак малочнай залозы і прастаты. Там вынікі абнадзейваюць, але не дасягнулі статыстычна значнай розніцы.

Варта дадаць, што прэпарат уплывае на мікраатачэнне пухліны, павялічваючы пранікальнасць яе ахоўных абалонак для хіміяпрэпаратаў і імунных клетак. У выніку пухліна страчвае сваю магчымасць абараняцца ад нашага імунітэту. Аднак гэта ўсё ж не панацэя.

— Напрыклад, пры раку страўніка «Еленаген» аказаўся зусім неэфектыўным. Пры раку падстраўнікавай залозы эфектыўнасць была абмежаваная, і ўлічваючы дэфіцыт дадзенага прэпарату, мы спынілі даследаванне, вырашыўшы праводзіць яго ў тых напрамках, дзе эфект найбольш выразны, — звяртае ўвагу Сяргей Красны.

ШТО ПРЫВАБЛІВАЕ ЗАМЕЖНІКАЎ У НАШЫХ АНКАЦЭНТРАХ?

У Беларусі лечаць ад раку і замежных пацыентаў. Падчас пандэміі іх колькасць знізілася, і сёння большасць замежнікаў прыязджае з Расіі і краін Сярэдняй Азіі. Ёсць пацыенты з Украіны, Літвы, Латвіі, Эстоніі. За год РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава прымае 2-2,5 тысячы замежных грамадзян. Пэўная частка пацыентаў лечыцца ў Мінскім гарадскім анкацэнтры і ў абласных.

— Запатрабаванай з'яўляецца ёдатэрапія, якая прымяняецца пры раку шчытападобнай залозы ў Мінскім гарадскім анкацэнтры і Гомельскім абласным анкадыспансеры, — кажа **дырэктар РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава, доктар медыцынскіх навук Сяргей ПАЛЯКОЎ.** — Акрамя таго, запатрабавана 3D-мадэляванне, бо ў некаторых выпадках на радзіме пацыентам адмаўляюць у аперацыі, а мы бачым, што яна магчымая. Прыцягваюць пацыентаў унікальныя магчымасці прамянёвай тэрапіі, у прыватнасці парк сучасных апаратаў для яе існуе ў мінскім анкацэнтры, і яму можа пазайздросціць любы анкалагічны цэнтр свету. У нашым РНПЦ выкарыстоўваецца гама-нож — сучасны напаўрабатазываны комплекс для лячэння пухлін галаўнога мозга розных лакалізацый — ад пярвічных пухлін да метастазаў.

Галоўны ўрач Мінскага гарадскога клінічнага анкалагічнага дыспансера Віктар КАНДРАТОВІЧ расказаў, што летась тут пралячылася каля 400 замежных грамадзян. Запатрабаваныя ўсе віды дапамогі: хірургічная, прамянёвая і хіміятэрапія. З 1990-га працуе Цэнтр пухлін шчытападобнай залозы. На яго базе існуе аддзяленне ядзернай медыцыны на 20 ложкаў. Яно ўведзена ў 2017 годзе і зроблена па апошнім слове тэхнікі, у тым ліку абсталявана спецыяльнымі відамі каналізацыі і водазабеспячэння, ахоўнымі рэжымамі. З улікам невялікага кошту лячэння ў замежнікаў яго запатрабаванасць высокая. У 2017 і 2020 гадах дзвюма чэргамі быў здадзены новы радыялагічны корпус. На яго базе працуе шэсць лінейных паскаральнікаў — такім паркам валодае няшмат анкацэнтраў у Еўропе.

Усяго ж сталічны анкацэнтр разлічаны на 674 ложкі.

— Для Мінска гэтага пакуль дастаткова. На ўліку ў нашай установе стаіць больш за 83 тысячы мінчан. Яны атрымліваюць ці ўжо атрымалі лячэбную дапамогу і знаходзяцца ў стане рэмісіі. Паказчыкі работы суадносяцца з сярэднімі паказчыкамі еўрапейскіх краін. Напрыклад, пяцігадовая выжывальнасць складае больш за 60 %, — дзеліцца Віктар Кандратовіч.

ВЫЯВІЦЬ НА РАННЯЙ СТАДЫІ

Як адзначае Сяргей Палякоў, у краіне пасля пандэміі аднавіліся скрынінгавыя праграмы.

— Скрынінг дапамагае выявіць пухліну пэўнай лакалізацыі на ранняй стадыі. Ён прадугледжвае актыўнае запрашэнне пацыентаў на абследаванне. Мы бяром тую групу насельніцтва, у якой часцей за ўсё можа выяўляцца гэтая пухліна і каму па ўзросце яна можа нанесці найбольшую шкоду, і імкнёмся тых пацыентаў абследаваць на рак.

У нашай краіне праводзіцца скрынінг чатырох лакалізацый: рак шыйкі маткі, малочнай залозы, прастаты, колараэктальны рак.

— Колараэктальны рак мае шырокую распаўсюджанасць і знаходзіцца на другім месцы па смяротнасці. Рак шыйкі маткі ў запушчанай стадыі лечыцца вельмі цяжка і мае неспрыяльны прагноз. Чым раней рак прастаты выяўлены, тым больш шанцаў у пацыента быць цалкам вылечаным. Рак малочнай залозы на першым месцы ў жанчын па захваральнасці. Скрынінг па гэтых чатырох лакалізацыях праводзіцца ў краіне з 2011 года, — кажа Віктар Кандратовіч. — Мінск уключаны ў такую работу: спачатку мы ахоплівалі 30 тысяч насельніцтва, пасля — 70, з мінулага года ўзялі чатыры раёны, гэта 527 тысяч насельніцтва. Вынікі падводзіць яшчэ рана. Але мы сутыкнуліся з шэрагам праблем як з боку сістэмы аховы здароўя, так і з боку насельніцтва. Калі ў ахове здароўя мы перабудоўваем сваю работу, і ў Мінску матэрыяльна-рэсурсная база дазваляе вырашыць праблемы, то з боку насельніцтва сутыкнуліся з нізкай свядомасцю. Маючы станоўчыя тэсты па тым жа раку прастаты, колараэктальным раку, мы бачым вельмі нізкую яўку людзей на далейшыя дадатковыя абследаванні. Пры гэтым важна ўсведамляць, што чым раней выяўлены рак і пачата лячэнне, тым больш спрыяльны прагноз.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

8 лютага 2023 г. № 5 (691)

Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ВЕКТАРЫ РАЗВІЦЦЯ

АД ГАЛЬШАН ДА САПОЦКІНА

Як брэндавыя святы працуюць на развіццё тэрыторый і як да гэтага прычыняецца мясцовая ўлада

Фота БелТА

У Гродзенскай вобласці кожны раён мае сваё адметнае свята. Ды не толькі раён. Многія аграгарадкі і вёскі імкнуцца прыцягнуць да сябе ўвагу цікавымі народнымі абрадамі і традыцыямі, якія ідуць з глыбіні стагоддзяў. Але зрабіць цікавае відовішча — яшчэ паўсправы. Важна яшчэ і ўдала сустрэць гасцей, арганізаваць для іх камфортныя бытавыя ўмовы. Ці стануць брэндавыя святы тым лакаматывам, які павядзе населены пункт да росквіту?

ПАДРЫХТОЎКА ДА СВЯТА — ЗА СЕЛЬСАВЕТАМ

Даволі вядомы ў краіне фэст «Гальшанскі замак». Зразумела, што свята непасрэдна звязанае са старажытным гісторыка-культурным комплексам. Але ці апраўдвае сябе гэтае масавае мерапрыемства ў фінансавым плане? Адна справа, калі такі фэстываль ладзіцца ў горадзе ці райцэнтры, дзе можна разлічваць на вялікую масавасць і добры фінансавы збор. Іншая — праводзіць свята ў аграгарадку з абмежаванымі інфраструктурнымі магчымасцямі. Ці можна ў гэтым выпадку казаць аб нейкіх фінансавых перспектывах і развіцці брэндавага фэсту? Бо, уласна кажучы, маштабныя фестывалі і ўрачыстасці павінны не толькі класціся на мясцовы бюджэт, але і спрыяць развіццю асяроддзя, у якім яны праводзяцца.

Гісторыя фэсту ў аграгарадку Гальшаны налічвае 11 гадоў. Мерапрыемства ладзіцца каля сцен замка, звычайна летам. Напрыклад, летась гэта было ў жніўні. Праграма даволі насычаная, галоўнай лакацыяй з'яўляецца інтэрактыўная праграма рыцарскіх клубаў з коннымі турнірамі і вогненным шоу. Сёлета мяркуюць праводзіць фестываль у маі.

Трэба сказаць, фэст стаў яшчэ больш папулярны з адкрыццём паўтара года таму адноўленай паўночнай вежы і музейнай экспазіцыі. Рэканструкцыя былой рэзідэнцыі Паўла Стэфана Сапегі XVII стагоддзя вялася за кошт сродкаў фонду Прэзідэнта па падтрымцы культуры і мастацтва, дзяржпраграмы «Культура Беларусі». За сродкі раённага бюджэту ўстаноўлены візіт-цэнтр з сувенірнай крамай.

Таксама новы выгляд набыла калязамкавая тэрыторыя, з'явіліся вялікая стаянка, сучасныя ліхтары, абсталяваны лесвіца і пляцоўка для агляду.

— У Гальшанах усё падпарадкавана агульнай ідэі — зацікавіць турыстаў. У тым ліку з дапамогай брэндавага фестывалю «Гальшанскі замак». Летась фэст наведала каля дзвюх тысяч чалавек, і гэта пры тым, што мерапрыемства платнае, — адзначае **намеснік старшыні Ашмянскага райвыканкама Наталля СТАНКЕВІЧ.**

Відавочна, што папулярнасць фэсту не падае. А ўваходныя білеты дазваляюць зрабіць яго больш відовішчным і неператорным. Сродкі, якія паступаюць ад работы таго ж музея, ідуць на пашырэнне экспазіцыі, закупку новых экспанатаў.

Між тым работы на замку працягваюцца. Рыхтуецца праект па ўмацаванні і кансервацыі сцен паўночна-ўсходняга корпуса. Сёлета на гэтыя мэты дзяржпраграмай выдзяляецца паўмільёна рублёў. Некаторыя праекты распрацаваны самімі работнікамі музея. Напрыклад, з'явілася ідэя ўстанавіць скульптуру каня каля карэты, якая там ужо ёсць. Яна будзе пасаваць да ўязной брамы, што таксама дарабляецца.

Увогуле ў Гальшанах не спыняюцца на адным толькі брэндавым фестывалі. Тут прасоўваюць і свой прадукт «Гальшанскі пернік», які гатуецца па старажытнай рэцэптуры. Нядаўна распрацавана экскурсія па замку з элементамі містыкі, яе будуць праводзіць з прыходам вясны. Усё гэта дазваляе ствараць непаўторны імідж мясцін, адпаведна, расце і турыстычны паток.

(Заканчэнне на 9-й стар.)

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

Міжпарламенцкія сустрэчы, нарада па інвестыцыях, маніторынг цэн

Тыдзень у сенатараў быў насычаны

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАЧКОЎ і намеснік старшыні гэтай Пастаяннай камісіі Валерый ГАЙДУКЕВІЧ сустрэліся ў Маскве са старшынёй Камітэта Савета Федэрацыі Федэральнага Сходу Расійскай Федэрацыі па міжнародных справах Грыгорыем Карасіным.

Абмеркаваны ход рэалізацыі дамоўленасцяў, дасягнутых у час сустрэч Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі Качанавай са Старшынёй Савета Федэрацыі Федэральнага Сходу Валянцінай Матвіенкай, падрыхтоўкі мерапрыемстваў маючага адбыцца X Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі ва Уфе, а таксама пытанні двухбаковага міжпарламенцкага супрацоўніцтва і ўзаемадзеяння ў межах міжпарламенцкіх арганізацый.

У сустрэчы ўзяў удзел першы намеснік старшыні Камітэта Савета Федэрацыі Федэральнага Сходу Расійскай Федэрацыі па міжнародных справах Уладзімір Джабараў.

***

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве, генеральны дырэктар дзяржаўнай установы «Гомельаблпрам» Аляксей НЯВЕРАЎ узяў удзел у апаратнай нарадзе Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта.

На парадку дня — своечасовая выплата заработнай платы ў арганізацыях вобласці, кантроль сістэмы цэнаўтварэння, рамонт тэхнікі для правядзення веснавых палявых работ, рэалізацыя інвестыцыйных праектаў у Мазырскім раёне ў 2023 годзе, шэраг іншых пытанняў.

«Да кіраўніцтва ўсіх раёнаў вобласці даведзена задача падрабязна раскласці структуру інвестыцыйных укладанняў на працягу года, прычым у сціслыя тэрміны. У кожным рэгіёне важна стварыць новыя перспектыўныя вытворчасці і рабочыя месцы, гэта аснова іх далейшага эканамічнага развіцця, росту дабрабыту мясцовых жыхароў», — адзначыў Аляксей Нявераў падчас нарады.

***

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, старшыня Гомельскай абласной арганізацыі рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Беларускае Таварыства Чырвонага Крыжа» Ала СМАЛЯК правяла маніторынг цэн у магазінах гандлёвых сетак «Санта» і «Дабраном» і аптэках УП «Фармацыя» ў Гомелі.

Падчас маніторынгу было адзначана: у цэлым, цэны на тавары стабільныя. Дапускаецца рост цэн на некаторыя пазіцыі, разам з тым, у кожным выпадку выяўляюцца прычыны, даецца ацэнка, пры несправядлівым завышэнні прымяняюцца меры, а цэны вяртаюцца на ранейшы ўзровень.

Сенатар звярнула ўвагу, што ў аптэках УП «Фармацыя» ўсталяваліся цэны на медпрэпараты: «Па тых пазіцыях, па якіх вядзецца маніторынг, а гэта лекі першай неабходнасці, цэны не паднімаліся ўжо на працягу доўгага часу. Варта адзначыць асартымент, а таксама прапановы па аналагах розных лекавых сродкаў», — сказала Ала Смаляк.

Парламентарый падкрэсліла, што такі кантроль за цэнамі ідзе на пастаяннай аснове, а любыя спробы завысіць цэны будуць спынены, вінаватыя панясуць адказнасць.

Паводле прэс-службы Савета Рэспублікі.

МЕСЦА ДЗЕЯННЯ

Не пульс праблем, а імпульс задач

Дэпутат — не «баец-адзіночка». Ёсць падтрымка ўлады і людзей на месцах

У гэтым упэўненая старшыня Лоеўскага раённага Савета дэпутатаў Ірына ПАСТУХОВА. Для яе галоўная місія дэпутата базавага ўзроўню — працаваць з людзьмі і дапамагаць у вырашэнні надзённых праблем.

Корпус падтрымкі

— Перакананая, што сёння менавіта на пярвічным тэрытарыяльным узроўні вызначаюцца і вырашаюцца найбольш вострыя праблемы. Дэпутацкі корпус мясцовых Саветаў у раёне працуе ў цесным узаемадзеянні з органамі выканаўчай улады і людзьмі на месцах. Такая падтрымка і дазваляе нам, дэпутатам, больш выразна вырашаць сацыяльна значныя пытанні ў жыцці свайго раёна, а галоўнае — вырашаць канкрэтныя праблемы канкрэтных людзей у сельскіх населеных пунктах. Эфектыўнасць дэпутацкай работы, як вядома, вызначаецца ўзроўнем дабрабыту нашых грамадзян і камфортным наладжаным бытам, — падкрэслівае Ірына Мікалаеўна.

Дэпутацкі корпус Лоеўскага раёна — 26 дэпутатаў базавага ўзроўню і 76 сельскіх дэпутатаў. Гэта людзі, якія знаходзяцца ў гушчы праблем і пытанняў мясцовых жыхароў. Найважнейшы орган Лоеўскага райсавета дэпутатаў — прэзідыум, які за мінулы год правёў звыш трох дзясяткаў пасяджэнняў. Сярод разгледжаных на іх пытанняў — стан спажывецкага рынку раёна, арганізацыя харчавання навучэнцаў ва ўстановах адукацыі Лоеўшчыны, развіццё карэкцыйна-адукацыйнага асяроддзя для дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця.

— Адміністрацыйная тэрыторыя нашага раёна падзелена на гарадскі пасёлак і сем сельсаветаў, — тлумачыць Ірына Пастухова. — Я як старшыня дэпутацкага корпуса і калегі-дэпутаты райсавета бяром удзел у выязных асабістых прыёмах грамадзян, якія праводзяцца на тэрыторыях сельсаветаў.

Не кабінетны стыль

За мінулы год дэпутатамі Лоеўскага райсавета дэпутатаў было арганізавана 216 асабістых прыёмаў. Пры садзейнічанні дэпутацкага корпуса дадаткова разгледжана каля 50 пытанняў.

— Прыём у рабочым кабінеце менш актыўны, чым сустрэчы па месцы жыхарства і ў выбарчых акругах. Такая форма работы зарэкамендавала сябе са станоўчага боку. І дэпутаты, якія атрымалі падтрымку выбаршчыкаў, бяруць непасрэдны ўдзел у разглядзе і вырашэнні хвалюючых людзей пытанняў. Прыёмы грамадзян даюць магчымасць больш шырока бачыць праблемы мясцовага значэння або канкрэтнага выбаршчыка, — лічыць старшыня райсавета дэпутатаў.

Летась у Лоеўскім раёне дэпутацкі корпус актыўна заявіў аб сабе падчас правядзення дыялогавых пляцовак з удзелам працоўных калектываў. У дадзеным фармаце абмяркоўваліся як актуальныя пытанні сацыяльна-эканамічнага развіцця раёна, рэгіёна і краіны ў цэлым, так і агульнарэспубліканскія праекты — абнаўленне Асноўнага Закона краіны, Усебеларускі народны сход, унясенне змяненняў у Выбарчы кодэкс Рэспублікі Беларусь.

— Каб павысіць адказнасць мясцовых дэпутатаў перад выбаршчыкамі, у раёне выкарыстоўваецца такая форма работы з насельніцтвам, як Дні дэпутата, — дзеліцца суразмоўніца. — Падчас іх правядзення дэпутаты не толькі сустракаюцца з жыхарамі сельскіх населеных пунктаў, але і бяруць актыўны ўдзел у добраўпарадкаванні вёсак. Робім збор проб вады, дапамагаем з ачысткай і рамонтам шахавых калодзежаў, сумесна з людзьмі арганізоўваем суботнікі па навядзенні парадку, прымаем меры для выдалення небяспечных дрэў. Я ў гэтым бачу рашэнне адной з агульнараённых задач — зняць праблемнае пытанне пры яго першым агучванні і не дапускаць росту скаргаў і зваротаў у іншыя інстанцыі. У бягучым годзе на тэрыторыі Лоеўскага раёна арганізавана і праведзена шэсць Дзён дэпутата на тэрыторыі сельсаветаў. Пры правядзенні гэтых мерапрыемстваў дэпутаты сустракаліся з працоўнымі калектывамі, праводзілі асабістыя прыёмы, знаёміліся з дзейнасцю ўстаноў, якія функцыянуюць на тэрыторыі сельсаветаў, праводзілі маніторынг тавараў і цэн у гандлёвых аб'ектах і аптэках, — падкрэслівае лідар дэпутацкага корпуса раёна.

Дарэчы, у правядзенні Дзён дэпутата, правядзенні асабістых прыёмаў грамадзян на тэрыторыі раёна актыўна ўдзельнічаюць дэпутат Палаты прадстаўнікоў па Хойніцкай выбарчай акрузе Жанна Чарняўская і член Савета Рэспублікі ад Гомельскай вобласці Ала Смаляк.

Пульс праблем і імпульс задач

— У рабоце з людзьмі на месцах варта адзначыць і ролю Саветаў дэпутатаў пярвічнага ўзроўню. У кампетэнцыю менавіта гэтага звяна ўваходзіць вырашэнне шэрагу пытанняў, якія маюць штодзённы характар і хвалююць вясковых жыхароў, — адзначае Ірына Пастухова. — Як прыклад канструктыўнага ўзаемадзеяння дэпутатаў пярвічнага ўзроўню з насельніцтвам, актыўны ўдзел жыхароў у фінансаванні добраўпарадкавання тэрыторый сваіх населеных пунктаў.

За мінулы год за кошт ахвяраванняў ад насельніцтва было сабрана звыш васьмі тысяч рублёў. Усе сродкі пайшлі на фінансаванне тых праектаў, якія вызначылі самі жыхары на сходах грамадзян. Як правіла, гэта добраўпарадкаванне сельскіх населеных пунктаў, набыццё і ўстаноўка агароджаў на сельскіх могілках, выдаленне аварыйных дрэў.

— Між тым сума сродкаў самаабкладання па выніках мінулага года склала 110 рублёў. Гэта сведчыць, што ў згаданым напрамку дапушчаны пэўныя недапрацоўкі, — кажа лідар дэпутацкага корпуса раёна. — Прычына і ў невялікай актыўнасці саміх народных выбраннікаў, і ў няправільнай пастаноўцы пытання кіраўнікамі на месцах, і, магчыма, у недастатковым інфармаванні нашых людзей. Таму дадзенае пытанне застаецца на пастаянным кантролі і патрабуе ў бягучым годзе выпрацоўкі новых формаў і метадаў работы.

Дэпутат — не «баец-адзіночка», перадае прынцып у рабоце калег у раёне Ірына Пастухова:

— Многія задачы ўдаецца вырашыць толькі дзякуючы сумеснай рабоце з мясцовымі органамі ўлады, кіраўнікамі прадпрыемстваў і арганізацый. Таму многае і ўдаецца.

Наталля КАПРЫЛЕНКА,
фота Лоеўскага раённага Савета дэпутатаў.

ПАРАДАК НА ЗЯМЛІ

ТРЫ СУДЫ ЗА ХАТУ БЕЗ ДАХУ

Як мясцовая ўлада спраўляецца з праблемамі пры адчужэнні і продажы пустых дамоў

ПАСЛЯ ўступлення ў сілу 27 верасня 2021 года Указа № 116 «Аб адчужэнні жылых дамоў у сельскай мясцовасці і ўдасканаленні работы з пустымі дамамі» купіць дамок у вёсцы сапраўды становіцца працей нават таму, хто не мае вялікіх грошай. Трэба толькі не ленавацца сачыць за інфармацыяй на сайтах, цікавіцца ў выканкамах, і мара пра сваю сядзібку ў вёсцы можа стаць рэальнасцю.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Фота носіць ілюстрацыйны характар.

Гэта калі трэба купіць. А вось калі стаіць задача процілеглая — прадаць, як з гэтым? Якія праблемы даводзіцца вырашаць, якія падводныя камяні сустракаюцца, карэспандэнт газеты пацікавілася ў Тэвельскім сельскім Савеце Кобрынскага раёна. Гэты сельсавет не назавеш аддаленым, ад Брэста да Тэўляў нейкія семдзясят кіламетраў. Але ёсць свая спецыфіка названай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі: у склад яе ўваходзіць 21 населены пункт. Шэраг вёсак можна аднесці да катэгорыі так званых паміраючых, дзе засталося пражываць адзін-два-тры чалавекі. Асабліва хутка згасае жыццё ў той частцы сельсавета, што мяжуе ажно з трыма раёнамі: Пружанскім, Жабінкаўскім, Камянецкім. Населеныя пункты тут дажываюць свой век.

Скажам, у вёсцы Навасёлкі, якая размешчана ў глухім закутку, наводдаль ад дарог, пастаянна пражывае толькі адна бабуля. Пустыя хаты гадамі стаяць недагледжаныя, зарастаюць хмызняком, спадчыннікі імі не надта цікавяцца. Сёлета ў дачыненні да некалькіх дамоў з названай вёскі сельвыканкам пачынае працэдуру прызнання іх безгаспадарчымі. Але пра гэта крышку пазней.

Летась на тэрыторыі сельсавета знеслі дзевяць дамоў, зямлю ўвялі ў севазварот. На гэты год планы яшчэ большыя. Старшыня Тэвельскага сельскага Савета Іна КУЗНЯЦОВА сказала, што працаваць у гэтым кірунку па Указе № 116 стала прасцей, чым раней, але ж праблем і цяжкасцяў хапае. І звязаны яны найперш са стаўленнем спадчыннікаў да сваёй нерухомасці. Здараецца, што яны нічога не робяць на бацькоўскай сядзібе, але і расстацца з ёй не спяшаюцца. Як вядома, прызнаць дом безгаспадарчым па-ранейшаму можа толькі суд.

На першым этапе сельвыканкам збірае звесткі пра хату, якая стаіць больш за тры гады без выкарыстання, агляд праводзіць спецыяльна скліканая камісія. Далей у работу ўключаюцца адпаведныя службы райвыканкама. Вядзецца пошук патэнцыяльных спадчыннікаў. Іх інфармуюць аб магчымым прызнанні пабудовы безгаспадарчай. На гэтым этапе яны могуць заявіць правы і, што важна, узяць на сябе абавязацельствы па прывядзенні ў парадак сядзіб ці пабудоў. Калі ахвотных узяцца за работу ў вызначаны тэрмін не знаходзіцца, дакументы накіроўваюцца ў суд, які прымае рашэнне.

— Працэдура даволі складаная і працяглая, — расказвае Іна Кузняцова. — Па адным з такіх дамоў, трухлявым і напаўразбураным, судовыя пасяджэнні праводзіліся аж тры разы. На першым судзе свае правы заявіў спадчыннік і сказаў, што сам правядзе работы па зносе, бо дом быў у такім стане, які не дазваляў аднаўленне. Яму вызначылі фронт работы і тэрмін. Але да другога судовага пасяджэння гаспадар толькі знёс дах, рашэнне зноў адклалі. На трэці раз прэтэндэнт на нерухомасць наогул не з'явіўся ў суд. А калі яму патэлефанавалі, сказаў, што работы аказалася надта многа, патрабуюцца сродкі, а ён не разлічваў на гэта, таму не супраць, каб пабудовай займалася мясцовая ўлада. Такім чынам, толькі на трэці раз суд сваім рашэннем перадаў напаўразваленую хату сельвыканкаму, які і правёў работы па зносе. На ўсе суды даявлялася ездзіць кіраўніку мясцовай улады, прысутнічаць спецыялістам райвыканкама. А гэта час, які можна было б патраціць на іншыя важныя справы, у тым ліку на навядзенне парадку з праблемнай нерухомасцю.

— Зносіць стараемся зусім нехлямяжыя дамы, — працягвае Іна Валер'еўна. — А тыя, якія можна выкарыстоўваць, імкнёмся прадаваць. Некалькі гадоў таму прадалі нядрэнную хату ў Завершы. — Зараз і паглядзець прыемна. Новыя гаспадары ачысцілі двор ад хмызняку, паставілі агароджу. Пастаянна яны не жывуць, але паспяхова выкарыстоўваюць дом у якасці дачы.

Вось і ў гэтым годзе Тэвельскі сельскі Савет выставіў на продаж чатыры хаты, якія раней былі перададзены ва ўласнасць як нічыйныя. Пасля ацэнкі Брэсцкім агенцтвам па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры быў вызначаны рынкавы кошт кожнай з пабудоў, аб'явы аб продажы размешчаны на сайце райвыканкама, у раённай газеце. Варта заўважыць, што з 1 студзеня звесткі яшчэ размяшчаюцца ў Адзіным рэестры пустых дамоў на базе дзяржаўнай інфармацыйнай сістэмы «Адзіны рэестр маёмасці» (доступ да яго адкрыты). Дык вось на два дамы — у Тэўлях і Рынках — ахвотныя хутка знайшліся. Грамадзяне падалі заявы, якія будуць разгледжаны на пасяджэнні выканкама з прыняццем адпаведнага рашэння. Пасля гэтага ў кожным выпадку будзе заключаны дагавор аб куплі-продажы, выстаўлены рахункі з улікам затрат па ацэнцы (гэта прыкладна 400 рублёў). Пасля аплаты пакупнік зможа распачаць афармленне дакументаў на ўласнасць дома і ўчастка.

Калі ж на працягу 30 дзён пакупнікоў не знайшлося, то першапачатковы кошт паніжаецца на 80 працэнтаў. 30 дзён ужо прайшло, значыць, такі парадак будзе прыменены да двух з чатырох дамоў, што выстаўлены на продаж, — у Завершы і Дзявятках.

Паводле назірання старшыні выканкама, некаторых патэнцыяльных пакупнікоў, дарэчы, цікавіць не столькі дом, колькі ўчастак зямлі пры ім. Ёсць такія, дзе маецца 50 і нават 70 сотак. Сядзібы з вялікімі надзеламі купляюць людзі, якія зацікаўлены ў вядзенні ўласнай падсобнай гаспадаркі. На такога пакупніка разлічвае мясцовая ўлада ў Навасёлках, пра якія гаварылася вышэй. Адну хату там набыў некалькі гадоў таму чалавек, які вырошчвае клубніцы. І, паводле яго слоў, не супраць пашырыць свае плантацыі. Магчыма, ён захоча купіць яшчэ пабудовы, знесці іх, рэкультываваць зямлю і апрацоўваць яе. Усё лепш, чым панурая карціна былой вёскі на ўзлеску, што зарастае бур'яном ды дробным хмызняком, які падыходзіць у некаторых месцах да самых вокнаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Кобрынскі раён.

АД ГАЛЬШАН ДА САПОЦКІНА

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

Хоць тэрыторыя Гальшанскага замка і сам аб'ект летась перададзены на баланс упраўлення культуры Ашмянскага райвыканкама, мясцовы сельвыканкам не застаецца ўбаку ад арганізацыі брэндавага фэсту. Добраўпарадкаванне тэрыторыі, падрыхтоўка да свята кладзецца на сельскі Савет. З іх боку вядуцца рамонтныя работы, абкошванне травы, добраўпарадкаванне. Турызм станоўча ўплывае на мясцовы бюджэт, які папаўняецца праз гандлёвыя пункты, аб'екты грамадскага харчавання, гасцініцы, выязны гандаль.

— У Гальшанах працуе тры кафэ, і яны за некалькі дзён да пачатку фестывалю пастаянна поўныя. Тое ж можна сказаць і пра дзве прыватныя гасцініцы, праўда, яны невялікія, разлічаны на дзясятак месцаў. Іх браніруюць ажно за некалькі тыдняў да фестывалю, — расказаў **в. а. старшыні Гальшанскага сельвыканкама Аляксандр САВАНЕЦ.**

Прадстаўнік мясцовай улады паведаміў, што для тых, хто жадаў бы адкрыць тут гасцініцу ці наогул вялікі турыстычны комплекс, такая магчымасць можа з'явіцца. Сёлета на аўкцыён выстаўляецца даволі значны комплекс будынкаў старой бальніцы ў Гальшанах. Цяпер вядзецца ацэнка маёмасці.

ПЕРАД ФЭСТАМ — КОНКУРС НА НАЙЛЕПШЫ ПАДВОРАК

У гарадскім пасёлку Сапоцкін, які знаходзіцца за 200 кіламетраў ад Гальшан, таксама ёсць сваё брэндавае свята, хоць і не такое маштабнае, але па-свойму унікальнае. Сёлета вось ужо восьмы раз тут правядуць Свята пісанкі. Трэба сказаць, што такога фэсту няма больш нідзе. Толькі тут захавалася старадаўняя тэхналогія афарбоўкі пасхальных яек — пісанак. Яны традыцыйна чорнага колеру з нанясеннем васковага ўзору. Пісанкі ўнесены ў спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Беларусі як элемент нематэрыяльнай спадчыны. Некалькі гадоў таму ў пасёлку адкрылі тэматычны музей, дзе прадстаўлена паўтары тысячы яек — сапраўдных твораў мастацтва. Тут можна не толькі пазнаёміцца з унікальнай тэхнікай аздаблення пасхальных яек, але і атрымаць майстар-клас па іх роспісе.

На думку **старшыні Сапоцкінскага сельвыканкама Андрэя САДКОЎСКАГА,** такія святы спрыяюць падтрымцы традыцый, а яны — той фактар, які цікавіць турыстаў.

— Гэта абласное свята, у якім бяруць удзел творчыя калектывы і майстры не толькі раёна, але і вобласці. Яны дэманструюць свае здабыткі, гэта цікава для наведвальнікаў. Задача мясцовай улады — добра падрыхтавацца да сустрэчы гасцей, — падкрэсліў у гутарцы старшыня сельвыканкама. — У сувязі з тым перад пачаткам свята ідзе агляд тэрыторыі, населены пункт абнаўляецца, наводзіцца парадак у дварах. Мы нават праводзім конкурс на найлепшы падворак, што з'яўляецца добрым стымулам для гаспадароў сядзіб.

Ёсць у гарадскім пасёлку і вялікі святлодыёдны экран, на якім трансліруецца свята — як у рэжыме рэальнага часу, так і ў запісе на працягу года. Турысты, якія едуць праз Сапоцкін на Аўгустоўскі канал, бачаць з дарогі гэты экран і могуць зацікавіцца мерапрыемствам.

Па словах Андрэя Садкоўскага, інфраструктура пасёлка паляпшаецца. На тэрыторыі сельскага Савета каля дзясятка аграсядзіб, якія размешчаны вакол Аўгустоўскага канала. Завяршаецца маштабная рэканструкцыя палацава-паркавага комплексу ў Святцку пад турыстычны цэнтр з гасцініцай. Некалькі гадоў таму ў рамках міжнародных праектаў адрамантаваны амаль усе праблемныя ўчасткі дарогі, якая вядзе на Аўгустоўскі канал і на Сапоцкін.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Фота БелТА.

Кампетэнтна

Алена ПАСЮТА, старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў:

— Штогод на Гродзеншчыне праводзяцца брэндавыя мерапрыемствы, і колькасць іх пастаянна расце. Ва ўсіх на слыху фестываль нацыянальных культур, аўтамабільны фестываль, якія традыцыйна праходзяць у Гродне раз на два гады. Летась упершыню праведзены каравай-фэст «Бацькава булка» ў Свіслачы, з году ў год набываюць усё большую папулярнасць «Іўеўскі памідор», «СынкаВеча» на Зэльвеншчыне, фестываль кветак у Жалудку. Сёлета вяртаецца LIDBEER — унікальны інтэрактыўны опэн-эйр, які на адзін дзень пераўтварае гістарычны цэнтр сталіцы беларускага броварства Ліды ў маштабную фестывальную пляцоўку. На гэтыя святы традыцыйна прыязджаюць госці з усёй краіны і замежжа. Такі падыход садзейнічае захаванню народных традыцый і папулярызацыі турыстычнага патэнцыялу.

Многія традыцыі аднаўленыя. Такая ж работа вядзецца і ў адносінах да інфраструктуры. У працэс актыўна ўключаюцца мясцовыя жыхары. Такім чынам уносіцца пэўны каларыт у развіццё тых месцаў, дзе ладзяцца традыцыйныя святы. Фэсты, у сваю чаргу, актывізуюць работу інфраструктурных аб'ектаў, якія праз падаткі папаўняюць мясцовы бюджэт.

КАЛЯНДАР УРАЖАННЯЎ

За апошнія гады турыстычная галіна прырасла новымі маршрутамі і падзеямі, беларусы сталі больш актыўна падарожнічаць па рэгіёнах, павялічылася колькасць гасцей з Расійскай Федэрацыі. Замежныя турысты едуць ужо не толькі ў санаторыі і аграсядзібы. Часта пры выбары месца адпачынку яны пралічваюць і магчымасць атрымаць цікавы вопыт і ўражанні. На працягу ўсяго года ў Беларусі ладзяцца разнастайныя фестывалі, святы, абрады, тэматычныя мерапрыемствы. Так, Міністэрствам культуры сумесна з рэгіёнамі падрыхтаваны Каляндар культурных мерапрыемстваў на 2023 год, які дапаможа айчынным і замежным турыстам сарыентавацца, куды варта прыехаць у найбліжэйшыя выхадныя ці святочныя дні альбо ў час канікулаў і водпускаў. Як паведаміў начальнік упраўлення прафесійнага мастацтва Міністэрства культуры Раман МАМЧАНКА, у календары змешчана інфармацыя аб 120 брэндавых мерапрыемстваў. Гэта выдатная магчымасць азнаёміцца з культурнымі здабыткамі рэгіёнаў, даведацца больш пра гісторыю пэўных гарадоў, мястэчак і вёсак. І кожнае такое адкрыццё прыносіць з сабой шмат пазітыўных эмоцый.

Арганізатары прапануюць мерапрыемствы, розныя па тэматыцы і маштабе. Некаторыя з іх даюць магчымасць паназіраць за аўтэнтычнымі абрадамі, якія ўнесены ў Дзяржаўны спіс нематэрыяльнай гісторыка-культурнай спадчыны. Напрыклад, у маі ў вёсцы Пагост Жыткавіцкага раёна ладзіцца «Юраўскі карагод», а ў Веткаўскім раёне праходзіць абрад «Ваджэнне і пахаванне стралы».

Гасцей будуць чакаць і на Рэспубліканскім фестывалі фальклорнага мастацтва «Берагіня» ў г. п. Акцябрскі. Тут пройдуць конкурс танцавальных пар, турнір дзіцячых калектываў, выступленні фальклорных ансамбляў і выканаўцаў, кірмаш з удзелам рамеснікаў.

Фота БелТА.

Гасцей будуць чакаць і на Рэспубліканскім фестывалі фальклорнага мастацтва «Берагіня» ў г. п. Акцябрскі.

Рэспубліканскае свята паэзіі, песні і народных рамёстваў «З адною думкаю аб шчасці Беларусі» пройдзе 8 ліпеня ў Купалаўскім мемарыяльным запаведніку «Вязынка». Гэтае свята, прымеркаванае да дня нараджэння народнага паэта Беларусі Янкі Купалы, ладзіцца з 1972 года.

Дарэчы, менавіта мерапрыемствы да Купалля збіраюць найбольшую колькасць гасцей. Свята адзначаецца ў розных кутках Беларусі, але найбольш маштабна яго сустракаюць на Шклоўшчыне. На традыцыйнае мерапрыемства «Александрыя збірае сяброў» прыязджае ад 50 да 100 тысяч гледачоў.

Вельмі шырока ў краіне праводзяцца гістарычныя рэканструкцыі, прысвечаныя розным падзеям. На Барысаўшчыне, напрыклад, ладзіцца фестываль «Бярэзіна», дзе дзякуючы ваенна-гістарычным клубам і аб'яднанням, якія спецыялізуюцца на рэканструкцыі касцюмаў, зброі ды даспехаў XIX стагоддзя, можна паназіраць за «боем» рускай і французскай армій, пераправай войскаў Напалеона праз Бярэзіну.

У атмасферу сярэднявечча можна паглыбіцца і ў Нясвіжы: у жніўні тут пройдзе фестываль гістарычнай рэканструкцыі, выступяць калектывы, якія выконваюць музыку XVI—XVIII стагоддзяў. У чэрвені можна трапіць на «Любчанскі шпацыр Радзівілаў» у Любчанскім замку. А Лідскі замак у маі здзівіць фестывалем «Магія агню і святла».

У нашай краіне вялікая ўвага аддаецца захаванню народных промыслаў і рамёстваў. Пазнаёміцца з майстрамі і падзівіцца на рэчы, якія яны ствараюць, можна на разнастайных фестывалях, што праходзяць як на рэгіянальным, так і на рэспубліканскім узроўні. Больш за дваццаць гадоў у Гродна з'язджаюцца рамеснікі Беларусі і замежжа на свята «Казюкі». Традыцыйным стаў рэспубліканскі фестываль-кірмаш «Вясновы букет», сёлета ён пройдзе ў маі ў Верхнім горадзе ў Мінску.

Сёлета Слуцк абраны культурнай сталіцай Беларусі, і адным з самых яскравых мерапрыемстваў абяцае стаць свята мастацкіх рамёстваў «Слуцкія паясы», якое запланавана на верасень. У ім возьме ўдзел каля 500 майстроў, якія працуюць па дваццаці кірунках народнай творчасці. У гэты ж час пройдзе міжнародная навукова-практычная канферэнцыя, прысвечаная пытанням захавання майстэрства ткацтва паясоў, і свята-конкурс «Беларуская лялька».

Магілёўшчына рыхтуецца да фестывалю народнай творчасці, народных промыслаў і рамёстваў «Дрыбінскія таржкі», які пройдзе 18 жніўня.

Больш даведацца пра бортніцтва можна ў Лельчыцкім раёне. Такі промысел узяты пад ахову і ўнесены ў Спіс нематэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь. 21 мая ў аграгарадку Сімонічы пройдзе свята «Мядовы фальварак».

Варта згадаць і «Вішнёвы фестываль» у Глыбокім, «Мотальскія прысмакі» на Іванаўшчыне, каравай-фэст «Бацькава булка» ў горадзе Свіслач...

Кожны рэгіён стараецца падабраць для фестываляў адметную тэму. Так, Кіраўшчына запрашае на «Сенафэст» у вёску Чыгірынка са спаборніцтвамі касцоў, конкурсамі па пляценні вянкоў, вырабе фігур з сена і касцюмаў з прыроднага матэрыялу.

У аграгарадку Парэчча пад Гроднам з'явіўся першы на тэрыторыі Беларусі вакзал. Менавіта праз станцыю Парэчча прайшла чыгуначная дарога Санкт-Пецярбург — Варшава. Таму тут 30 ліпеня ладзіцца Свята вакзала з тэатралізаваным прадстаўленнем, дзякуючы якому госці пераносяцца ў далёкі 1862 год — час, калі адкрываўся найстарэйшы на нашых землях пункт прыпынку цягнікоў.

Не забыліся арганізатары і пра аматараў музыкі. У календары падзей — «Балетнае лета ў Вялікім» у сталіцы, міжнародны фестываль духоўнай музыкі ў Магілёве, шоу ў стылі Сан-Рэма на тэрыторыі замкавага комплексу «Мір», «Вечары Вялікага тэатра ў замку Радзівілаў», міжнародны конкурс джазавай і эстраднай музыкі ў Салігорску, міжнародны фестываль старадаўняй і сучаснай камернай музыкі ў Полацку, фестываль «Вялікая бард-рыбалка» на Быхаўшчыне, конкурс бардаўскай песні памяці Уладзіміра Высоцкага «Музыка сэрцаў» на возеры Літоўка пад Навагрудкам.

У мясцінах, дзе праходзяць буйныя фестывалі, варта выдзеліць час на знаёмства з рэгіёнам. Напрыклад, пад кожны горад, у якім праходзіць Дзень пісьменства, распрацоўваюцца адмысловыя экскурсіі, на якія можна трапіць і падчас свята, і калі яно ўжо скончыцца.

Азнаёміцца з календаром адметных падзей можна на сайтах Міністэрства культуры і Нацыянальнага агенцтва па турызме.

Ганна ПЯТРОВА.

СЯБЕ ПАКАЗАЦЬ

Аўтэнтычны народны строй і фруктовыя кансервы

У Савеце Рэспублікі адбылася прэзентацыя дасягненняў Маларыцкага раёна

НА мінулым тыдні ў будынку Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь адбылася выстава, якая пазнаёміла наведвальнікаў з гісторыяй, культурай, складнікамі эканомікі рэгіёна, работай органаў самакіравання. Наведвальнікі найперш пазнаёміліся з экспазіцыяй Маларыцкага раённага цэнтра народнай творчасці.

Названы цэнтр даўно стаў захавальнікам і папулярызатарам маларыцкага строю, своеасаблівага брэнда раёна, яго культурнай візітоўкі. Дырэктар цэнтра Валянціна Струнец расказала сенатарам, што ў іх захоўваецца народныя касцюмы, якім па 150—200 гадоў. Іх сабралі рупліўцы па бабуліных куфэрках усяго раёна, памылі, папрасавалі, і строі выглядаюць як новыя. Супрацоўнікі ганарацца не толькі сваёй калекцыяй аўтэнтычнага касцюма, але і найперш тым, што цэнтр змог аднавіць традыцыі ткацтва, вышыўкі. І зараз тут можна купіць самы сапраўдны народны касцюм, вытканы сучаснымі майстрыхамі. Вядома, сукенкі і сарочкі з тканіны ручной работы каштуюць нятанна. Але тыя, хто ведае толк у народным адзенні, шануе традыцыі, купляюць.

Цяпер ткацкую справу асвоілі і штатныя супрацоўнікі цэнтра. Пры ўстанове працуе гурток, у якім займаюцца дзеці. Ва ўстанову прыходзяць людзі, каб купіць народны строй для сябе на ўрачыстасць альбо ў падарунак замежным сваякам ці сябрам, такім чынам зарабляюцца грошы. Валянціна Струнец і яе калегі рады, што народны строй запатрабаваны. У тым ліку дзякуючы асветніцкай рабоце, сучаснікі яго ўспрымаюць не толькі як нейкі элемент даўніны, фальклору, але і як стылёвы ўбор альбо аксесуар, напрыклад, той жа гальштук альбо шалік. Ды і майстры адаптавалі касцюм да сучаснасці найперш па крoі. Цяпер і буйныя прадпрыемствы замаўляюць у цэнтры сувеніры для сваіх прадстаўнічых мерапрыемстваў.

Вялікае прадпрыемства ў Маларыце адно — ААТ «Маларыцкі кансервавагародніасушыльны камбінат». Яго прэзентацыя зацікавіла членаў Савета Рэспублікі. Дырэктар камбіната Юрый Вітрук расказаў, што першая прадукцыя сышла з канвеера названага прадпрыемства ў далёкім 1955 годзе. Сёння тут выпускаюць больш за 180 найменняў прадукцыі, з якіх каля паўтары сотні — сокі, нектары, пюрэ для дзяцей пад маркай «Таптунок». На прадпрыемстве наладжаны поўны цыкл вытворчасці: ад перапрацоўкі сыравіны да выпуску гатовай прадукцыі. Штогод на камбінаце нарыхтоўваюць і захоўваюць да 3000 тон сыравіны ў выглядзе натуральнага пюрэпаўфабрыкату, што дазваляе выпускаць шырокі асартымент прадукцыі на працягу года.

Апошнім часам камбінат правёў грунтоўную мадэрнізацыю з дзяржаўнай падтрымкай. Камбінат сёння — не толькі горадаўтваральнае прадпрыемства, гэта яшчэ і калектыў у дзве сотні чалавек, якія маюць прыстойную зарплату і такі ж сацпакет. Для невялікай Маларыты апошняе ўяўляе сабой важны фактар. Працаўнікі цэняць сваё прадпрыемства, трымаюцца за рабочае месца, стараюцца працаваць добра, бо бачаць перспектыву як для сябе, так і для вытворчасці.

На прэзентацыі былі і старшыні трох сельскіх Саветаў: Лукаўскага, Олтушскага, Велікарыцкага. Яны адказалі на пытанні старшыні Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Міхаіла Русага, іншых сенатараў пра работу з людзьмі па месцы жыхарства, пра клопаты па навядзенні парадку на зямлі.

Кіраўнік дэлегацыі — старшыня Маларыцкага раённага Савета Алег Якубчык — адзначыў вялікую зацікаўленасць як спікера верхняй палаты Наталлі Качанавай, так і іншых сенатараў пры наведванні выставы. А для ўдзельнікаў прэзентацыі было гонарам прадставіць свой раён на такім высокім узроўні.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ІНІЦЫЯТЫВА

МАЙСКІЯ СПРАВЫ

Актывісты з Чэрыкаўскага раёна адрэстаўрыравалі мясцовую святыню

ПАВОДЛЕ легенды, крыніца ў населеным пункце з вясновай назвай Майскі існуе яшчэ з далёкіх часоў. Старажылы расказваюць, што калісьці непадалёк ад яе стаяў панскі дом. Крынічку заўсёды шанавалі і даглядалі. Каля дзесяці гадоў таму тут быў абсталяваны калодзеж, але з цягам часу ён прыйшоў у непрыдатнасць. Летась гістарычны аб'ект вярнулі да жыцця. Удзел у яго лёсе прынялі шмат мясцовых жыхароў.

— Стаяў выбар — рабіць дзіцячую пляцоўку або чысціць крыніцу, і людзі выказаліся менавіта за апошнюю ініцыятыву, — расказвае **старшыня Вепрынскага сельсавета Вольга УЛАСЕНКА.** — Крыніца была закінутая, але людзі ёй усё роўна карысталіся. Таму, калі пачулі, што мы бяромся за яе, адразу ж адгукнуліся. Нават не чакала, што столькі ахвотных прыйдзе яе аднаўляць.

Населены пункт невялікі, спачатку гэта наогул была вёсачка. Але пасля трагедыі на Чарнобыльскай атамнай электрастанцыі было вырашана паселішча развіваць. Мясціны прыгожыя, людзі ініцыятыўныя. Сёння ў аграгарадку пражывае крыху болей чым 300 чалавек. І дзяцей шмат. Ініцыятыву з крынічкай падтрымалі не толькі звычайныя жыхары, але і мясцовыя нешматлікія арганізацыі і ўстановы. Дырэктар школы Наталля Багачова, дэпутат сельсавета, асабіста паклапацілася апавясціць як мага больш народу. Яе намеснік па асноўнай дзейнасці Вольга Радкоўская як член Маладзёжнага парламента натхніла равеснікаў. Са свайго боку арганізавала народ загадчыца клуба Валянціна Яўменава. На добраўпарадкаванне разам з дарослымі выйшлі і школьнікі. Пачысцілі рэчышча, паклалі трубу, выразалі хмызняковы парасннік, збудавалі прыступкі з падручнага матэрыялу, аднавілі дах над калодзежам. Піламатэрыяламі дапамог дэпутат сельсавета Дзмітрый Пікуль.

— Кожны раз пераконваюся, што любая ініцыятыва ад людзей — доказ таго, што менавіта тая ці іншая праблема патрабавала тэрміновага вырашэння, — лічыць старшыня сельсавета. — Іншымі словамі, поспех у вырашэнні праблемы залежыць выключна ад органаў мясцовага самакіравання. У кожнай з ініцыятыў першы крок зроблены жыхарамі, часам групай. А ўжо потым намаганні аб'ядноўваюцца.

Акцыя праходзіла пад знакам «Зробім малую радзіму прыгажэйшай». Калі на крыніцы навялі парадак, з'явілася жаданне паставіць тут крыж і асвяціць ваду. Аб'явілі дабрачынны збор сродкаў, сабралі патрэбную суму, купілі і ўстанавілі паклонны крыж. І месца стала не пазнаць. Старыя людзі расказваюць, што раней на гэтай крынічцы адзначалі Яблычны Спас. Ёсць жаданне традыцыю аднавіць. Сёлета тут плануюць правесці абрад асвячэння.

Не застанецца нерэалізаванай і другая ініцыятыва. У сельсавеце ўжо падумваюць, як добраўпарадкаваць дзіцячую пляцоўку. Летась па вуліцы Старамайскай былі знесены падмуркі ад старых дамоў і ўтварылася сімпатычная пляцоўка. Вуліца, лічы, маладзёжная. Тут жыве шмат маладых сем'яў, у тым ліку шматдзетных. Да таго ж адсюль недалёка да вуліцы Віцебскай, дзе таксама хапае сямей з дзецьмі.

— Для пачатку зробім пясочніцу, паставім лаўку, — дзеліцца планамі Вольга Уласенка. — У конкурсе сярод сельсаветаў раёна мы сталі пераможцамі па выніках за мінулы год, атрымалі стартавы капітал для будучых ініцыятыў. Купілі некалькі лавак, адну паставім каля калодзежа, бо там цяпер самаробная, не вельмі прыгожая. А другую ўсталюем непасрэдна на дзіцячай пляцоўцы. Зробім таксама кветнік, пасадзім дрэвы. Галоўнае — пакласці пачатак, а там будзе відаць.

У маштабах раёна ініцыятыва з крыніцай атрымала рэзананс. Яе абмеркавалі на сумесным сходзе прадстаўнікоў...

ныя. Мы падтрымліваем творчых людзей, якія адрозніваюцца неўтрымансkім падыходам да справы. Зараз усё гучней пра сябе заяўляе наш Маладзёжны парламент. Ініцыятыўнай моладзі ў нас таксама хапае. На тэрыторыі раёна пяць сельсаветаў, і ў кожным ёсць свае актывісты. Насельніцтва ўдзельнічае ў добраўпарадкаванні месцаў адпачынку, дапамагае прыводзіць у парадак магілкі. На Чэрыкаўшчыне шмат воінскіх пахаванняў, і жыхары прымаюць удзел у доглядзе іх. Неабыякавыя адразу ж сігналізуюць нам, калі нешта не так. Наогул, ініцыятыўныя грамадзяне — наша апора і надзея. На сустрэчы з актыўнымі людзьмі нам было важна зверыць гадзіннікі, параіцца з імі, якая колькасць тых жа вулічных камітэтаў павінна быць, дваравых фарміраванняў. Гэта было патрэбна для афіцыйнага афармлення органаў тэрытарыяльнага самакіравання. Раней такія фарміраванні існавалі, але не былі зарэгістраваныя. Сёлета мы афіцыйна іх зарэгістравалі, яны ёсць на тэрыторыі кожнага сельсавета і тры непасрэдна ў райцэнтры. Такая форма дапаможа ўпарадкаваць узаемаадносіны з нашымі памочнікамі. А ім будзе прасцей заявіць пра сябе, атрымаць грашовую і іншую дапамогу.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Фота з архіва Вольгі УЛАСЕНКІ.

Чэрыкаўскі раён.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 10.681. Нумар падпісаны ў 19.30 7 лютага 2023 года.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Белслучь» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ СКЛАДА КОНЦЕНТРИРОВАННЫХ КОРМОВ

с инв. № 644/С-61420 общей площадью 150,4 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 625080800001000012 площадью 0,1402 га ***(право аренды по 11.04.2072)*****, по адресу: Минская область, Солигорский район, Долговский с/с, 9, район ул. Набережная, д. Советская Мороча.**

Объект обременен договором аренды до 31.10.2025.

С информацией по объекту можно ознакомиться у организатора аукциона.

Начальная цена с НДС (20 %) – **17 760,00** бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены – **1 776,00** бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB301210826001693 30000 в ОАО «СберБанк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB-BY2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 40901,код категории платежа OTHR.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 7 (семи) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает Продавцу затраты на публикацию извещения о проведении торгов.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится **13.03.2023** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **10.03.2023** до **17.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17.
Тел. для осмотра: 8 (0174) 312 740, 8 (029) 377 81 98.

УНП 600071222

20.02.2023 г. состоятся повторные торги в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «АВТОСЕЗОН», находящегося в процессе ликвидации

Наименование	Продажная стоимость, без НДС, бел. руб.
Легковой фургон FIAT DOBLO, 2004 г. в., белый, в разобранном нерабочем состоянии, коррозия кузова, требуется ремонт, не заводится	2 250,00
Легковой фургон FIAT DOBLO, 2007 г. в., красный, в разобранном нерабочем состоянии, коррозия, кузова, требуется ремонт, не заводится	2 700,00

Аукцион будет проводиться 20.02.2023 г. в 9.00 по адресу: 220015, Республика Беларусь, г. Жодино, ул. Труда 2в.

Организатор аукциона Индивидуальный предприниматель Себровский Максим Сергеевич.

Дополнительную информацию об условиях аукциона можно получить по телефону: +375293478964, по электронной почте: siabrov@mail.ru.

Срок подачи заявлений на участие – **по 17.02.2023 г.**

Реквизиты для перечисления задатка (10 % от стоимости имущества): Индивидуальный предприниматель Себровский Максим Сергеевич УНП 691723564, р/с BY68BPSB30133043000149330000 (BYN) в ОАО «Сбер Банк» код банка BPSBBY2X

ДОПОЛНЕНИЕ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

по объекту: «Многоквартирный жилой дом с подземной автостоянкой и встроенными объектами обслуживания в границах ул. Пригородной, Гая»,

опубликованную в газете «Звязда» от 30.04.2022 № 84(29706)

В связи с отказом от заключения договора на условиях проектной декларации, опубликованной в газете «Звязда» от 30.04.2022 № 84 (29706), с изменениями, опубликованными в газете «Звязда» от 25.01.2023 № 15 (29895), для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства, при заключении которых предпочтение отдается гражданам, состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в администрациях районов г. Минска, организациях г. Минска, без выдачи направлений администрациями районов г. Минска дополнительно предлагается одна однокомнатная квартира общей площадью 41,47 кв. метра (без выполнения внутренних отделочных работ) с учетом приобретения машино-места.

Предметом договора на указанное помещение будет являться долевое строительство квартиры и машино-места.

Документы для заключения договора на указанную квартиру будут приниматься с **14 февраля 2023 года по адресу: г. Минск, ул. Гвардейская, 7.**

Телефоны для получения справочной информации: (017) 251 07 26, (029) 311 15 15.

УНП 190580566

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

ОАО «БЕЛАРУСЬРЕЗИНОТЕХНИКА»

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, **BELTORGI.BY**.

Продавец: **ОАО «Беларусьрезинотехника»** (УНП 700069297) 213829, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102, в лице управляющего Шлакова Олега Петровича.

Электронные торги в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019/6 в экономическом суде Могилевской области будут проведены: **23 февраля 2023 г. 09.00–16.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС	Минимальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Заводоуправление, корпус № 24, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102	374947,20	124982,40
2	Цех декупликации и корпус № 71, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102	419616,00	209808,00
3	Открытая площадка, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102	62520,00	31260,00
4	Покрытие к открытой площадке, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102	19440,00	9720,00
5	Полуприцеп МАЗ 93801, 1991 г. в., зеленый, кузов (рама) № шасси – 064, рег. знак 3930 ТМ, инв. № 8375	1536,00	768,00
6	Шприц-машина МЧТ-90, б/у, инв. № 2129	5184,00	3456,00
7	Шприц-машина МЧТ-90, б/у, инв. № 2130	5184,00	3456,00
8	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 1, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
9	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 2, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
10	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 3, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
11	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 4, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
12	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 5, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
13	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 6, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
14	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 7, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
15	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 8, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
16	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 9, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
17	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 10, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
18	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 11, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
19	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 12, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
20	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 13, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
21	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 14, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
22	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 15, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
23	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 16, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
24	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 17, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
25	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 18, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
26	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 19, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60

Местонахождение предметов торгов – Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102, тел. для ознакомления +375 29 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 09.02.2023 г. 09.00 по 22.02.2023 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация». Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Победителем торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот. Победитель торгов обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Договор купли-продажи должен быть подписан не позднее 10 календарных дней со дня завершения электронных торгов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет торгов в соответствии с условиями договора купли-продажи, но не позднее 30 календарных дней, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, **BELTORGI.BY**

Продавец: **УП «Комбинат декоративно-прикладного искусства им. А. М. Кищенко»** (УНП 600126458) 222520, г. Борисов, ул. Блюхера, 19, тел. 8 033 688 86 54, в лице ликвидатора ООО «Правовая компания «Делегат».

Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены: **21 февраля 2023 г. 09.00–17.00** на электронной торговой площадке **BELTORGI.BY.**

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Гараж, инв. № 1-005, общ. пл. 114 кв. м, механические мастерские и склады, инв. № 01-008, общ. пл. 337 кв. м, производственный корпус керамического цеха, инв. № 01-010, общ. пл. 4027,0 кв. м, производственный корпус № 01-003, столовая комбината, инв. № 01-03а, общ. пл. 3000,1 кв. м, проходная, инв. № 01-006 (задняя). Проходная центральная, инв. № 01-013, общ. пл. 13 кв. м, склад, инв. № 01-009, склад материальных ценностей, инв. № 01-017, общ. пл. 184 кв. м, склад материальных ценностей, инв. № 01-012, общ. пл. 103,7 кв. м, художественные мастерские, инв. № 01-002, общ. пл. 996 кв. м, г. Борисов, ул. Блюхера, 19	1 086 301,19
2	Кабина распылительная, инв. № 328-2	360,00
3	Кабина распылительная, инв. № 328	360,00
4	Прилавок, инв. № 033	150,00
5	Швейная машина ТИП 333Д (GLOBAL), инв. № 456	306,00
6	Станок гобеленовый, инв. № 056 (12м)	918,00
7	Станок точильно-модельный, инв. № 369	324,00
8	Станок точильно-модельный, инв. № 368	324,00
9	Кондиционер KFR-23 GW/K, инв. № 466	158,40
10	Шкаф сушильный № 5, инв. № 288	136,00
11	Промышленная швейная машина Global ZZ 217-3S (Голландия), инв. № 606	900,00

Телефон для ознакомления и осмотра: +37529-698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 09.02.2023 г. 09.00 по 20.02.2023 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену за лот. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 29.12.2022 г.

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества Мстиславского РАЙПО

Аукцион состоится 13.03.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352.

Лот № 1 – ИЗОЛИРОВАННОЕ ПОМЕЩЕНИЕ с инв. № 723/D-7267 – Цех № 1, пл. 423,6 кв. м, **назначение: помещение общественного питания,**

расположенное по адресу:
Могилевская обл., Мстиславский р-н, г. Мстиславль, ул. Могилевская, 28-1, на земельном участке
с кадастровым номером 724650100001003665.
Отдельный земельный участок для обслуживания помещения не выделен.

Начальная цена продажи: 109 111,04 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка 10 911,10 бел. руб.

Р/с для перечисления задатка BY85 BAPB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белагропромбанк» г. Минск, BIC BAPBBY2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код назначения платежа – 40901.

Срок подачи документов для участия в аукционе: по 10.03.2023 до 11.00.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона **ino.by.**

Доп. информацию можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by

---

Информация о проведении аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных, блокированных жилых домов *в аг. Барсуки, д. Осово, д. Забfroденье, д. Жажелка* Жодинского сельсовета Смолевичского района Минской области.

Аукцион состоится **9 марта 2023 г. в 10.00** в Жодинском сельском исполнительном комитете по адресу: г. Жодино, пер. Молодежный, д. 3, кабинет № 1.

Организатор аукциона: Жодинский сельский исполнительный комитет

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь (га)	Целевое назначение	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	**аг. Барсуки, участок по генплану № 17**	624881701101000481	0,0923 га	(1 09 02) земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, права на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме)	18 000.00
2	**д. Осово, ул. Горького**	624881710301000046	0,1496 га		7 000.00
3	**д. Забродье**	624881706101000103	0,15 га		6 000.00
4	**д. Жажелка, ул. Заречная**	624881705601000184	0,15 га		9 000.00

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: Государственному комитета по имуществу: **https://au.nca.by,** Смолевичского райисполкома: **http://www.smolevichi.gov.by.**

УНП 600023532

ТУМАННЫ АЛЬБІЁН КОЦІЦЦА ЎНІЗ

Прагноз МВФ па брытанскай эканоміцы — найгоршы

Прагноз Міжнароднага валютнага фонду па эканоміцы Вялікабрытаніі на 2023 год аказаўся найгоршым сярод вядучых заходніх краін, паведаміў Channel 4. У сюжэце тэлеканала адзначылі, што брытанская эканамічная палітыка «цяпер не зусім трапляе ў цэль», а рэзкі рост рахункаў за электраэнергію і прадукты ўскладняе жыццё ўсім брытанскім грамадзянам. «Брытанія коціцца ўніз, у той час як свет развіваецца», — заявіла «ценявы» канцлер казначэйства Рэйчэл Рыус.

Паводле даных МВФ, Вялікабрытанія будзе адзіным членам G7, чыя эканоміка ў гэтым годзе скароціцца. Валютны фонд панізіў свой прагноз на цэлых 0,9 працэнтнага пункта ў параўнанні з кастрычнікам, заявіўшы, што больш высокія працэнтныя стаўкі і падаткі разам з абмежаваннем дзяржаўных выдаткаў пагоршаць крызіс кошту жыцця. У гэтым годзе МВФ не панізіў рэйтынг ніводнай іншай эканомікі G7. Вялікабрытанія балансуе на мяжы рэцэсіі. У трэцім квартале мінулага года ВУП скараціўся на 0,5 працэнта, а ў чацвёртым рост склаў усяго толькі 0,1 працэнта. Сёлета Банк Англіі прагназуе падзенне ВУП Вялікабрытаніі на 0,5 працэнта, а МВФ — на 0,6. Паводле

меркавання экспертаў, рэцэсія будзе мець «мора наступстваў».

Паводле звестак агенцтва Reuters, якое спасылаецца на даследчую кампанію Kantar, інфляцыя прадуктаў харчавання ў Вялікабрытаніі па выніках студзеня дасягнула рэкордных 16,7 працэнта. Гэта максімум з 2008 года, калі пачаў адсочвацца дадзены паказчык. Кіраўнік аддзела рознічнага гандлю і аналізу спажыўцоў Kantar Фрэйзер Макевіт адзначыла, што лічба падскочыла на «ашаламляльныя» 2,3 працэнтнага пункта ад снежаньскага замеру. Пры гэтым хутчэй за ўсёраслі цэны на асноўныя прадукты, такія як малако, масла, сыр, яйкі, а таксама на корм для сабак і туалетную паперу.

Bloomberg піша аб тым, што новы прагноз МВФ ставіць Вялікабрытанію на дно G7. Адзначаецца, што Злучанае Каралеўства чакаюць два самыя змрочныя гады сярод усіх буйных прамыслова развітых краін: рэцэсія ў 2023 годзе і самы павольны рост сярод супастаўных дзяржаў у 2024-м. Усё гэта звязана з тым, што Brexit абыходзіцца брытанскай эканоміцы ў 100 мільярдаў фунтаў стэрлінгаў у год, прычым яго наступствы ахапляюць усё: ад інвестыцый у бізнес да здольнасці кампаній наймаць работнікаў. Аналіз, праведзены Bloomberg Economics праз тры гады пасля таго, як Вялікабрытанія выйшла з ЕС, дазваляе ўявіць маштаб шкоды, нанесенай Brexit. Эканамісты Ана Андрадзэ і Дэн Хэнсан лічаць, што ВУП краіны быў бы як мінімум на чатыры працэнты больш, калі б Вялікабрытанія засталася ў ЕС.

Апроч удару па эканамічным росце, высокая стаўка Банка Англіі прывяла да павелічэння кошту дзяржаўных запазычанняў. Калі год таму кошт запазычання па 20-гадовых дзяржаблігацыях складаў 1,5 працэнта гадавых, то зараз ён знаходзіцца на ўзроўні 3,6 працэнта. Дзярждоўг Вялікабрытаніі напрыканцы мінулага года дасягнуў 99,5 працэнта ВУП, а выплата працэнтаў па дзярждоўгу ў снежні склала 17,3 мільярда фунтаў. Новыя запазычанні ў рамках рэфінансавання дзярждоўгу рэзка павялічаць гэты артыкул расходаў бюджэту.

Паводле апытання грамадскай думкі, праведзенага кампаніяй YouGov у мінулым месяцы, прэм'ер-міністр Рышы Сунак імкліва губляе падтрымку грамадзян краіны, але захоўвае падтрымку сваёй партыі, што гарантуе яму захаванне пасады кіраўніка ўрада. За апошнія 100 дзён доля брытанцаў, якія ўхваляюць дзейнасць новага прэм'ера, скарацілася з 39 да 31 працэнта, а доля грамадзян, якія адносяцца да яго адмоўна, узрасла з 48 да 60 працэнтаў. Аднак папулярнасць Сунака сярод выбаршчыкаў-кансерватараў засталася на ўзроўні 51 працэнта. Ды пры гэтым узрасла колькасць кансерватараў, незадаволеных прэм'ерам: з 31 працэнта у кастрычніку мінулага года да 41 працэнта сёлета ў студзені. Калі антырэйтынг Сунака паўторыць нядаўнія рэкорды яго папярэдніцы Трас.

Марудны брытанскі эканамічны крызіс выліўся ў масавыя акцыі пратэсту, якія могуць прывесці да новага палітычнага крызісу ў краіне. У Вялікабрытаніі прайшла найбуйнейшая за апошняе дзесяцігоддзе агульнанацыянальная забастоўка, у якой узялі ўдзел каля паўмільёна дзяржслужачых. Страйкавалі работнікі транспарту, выкладчыкі сярэдніх школ, урачы, пажарныя і юрысты. Паралельна з забастоўкай прайшлі акцыі пратэсту на вуліцах брытанскіх гарадоў.

У федэрацыі Чырвонага Крыжа лічаць, што свет не гатовы да новай пандэміі

Міжнародная федэрацыя таварыстваў Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца (МФЧК) лічыць, што новая пандэмія «можа быць не за гарамі», але свет да яе не гатовы. Чалавецтву варта без прамаруджвання рыхтавацца да наступнага крызісу ў галіне аховы здароўя, адзначаецца ў дакладзе МФЧК, паведаміла ТАСС. «Пандэмія COVID-19 павінна стаць трывожным сігналам для сусветнай супольнасці, каб неадкладна падрыхтавацца да наступнага крызісу ў галіне аховы здароўя», — заявіў генеральны сакратар МФЧК Джаган Чапагайн. «Нашы рэкамендацыі сусветным лідарам засяроджаны на ўмацаванні даверу, барацьбе з няроўнасцю і прыцягненні мясцовых удзельнікаў і супольнасцяў да работы па выратаванні жыццяў», — адзначыў ён. — Наступная пандэмія можа быць не за гарамі».

У дакладзе адзначаецца, што многія краіны «аказаліся не гатовыя да COVID-19». У некаторых не было плана рэагавання на ўспышку захворвання такога маштабу, іншыя да пандэміі скарацілі колькасць рэзервовых ложкаў у бальніцах, і таму сістэмы аховы здароўя былі не ў стане справіцца з рэзкім ростам колькасці пацыентаў з каранавірусам. На думку аўтараў даклада, краіны «застаюцца небяспечна непадрыхтаванымі да будучых успышак» захворванняў і да «яшчэ адной надзвычайнай сітуацыі ў галіне грамадскай аховы здароўя». У МФЧК лічаць, што дзяржавам варта рыхтавацца «справіцца з некалькімі тыпамі небяспек, якія могуць узнікаць адначасова».

Апроч хвароб, трэба быць гатовымі рэагаваць на стыхійныя бедствы. Прычым неабходна «пачаць рыхтавацца ўжо зараз, таму што наш свет становіцца ўсё больш небяспечным». Федэрацыя Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца нагадала, што ў 2021-м «было зарэгістравана 378 стыхійных бедстваў, не лічачы захворванняў, што перавышае сярэдні паказчык за 20 гадоў, які складае 337 бедстваў у год». Многім краінам «давялося рэагаваць на такія небяспекі, як ураганы і паводкі, а таксама змагацца з COVID-19». «Гэты свет, які ўсё больш схільны да небяспек, патрабуе глабальных намаганняў, каб дапамагчы абшчынам павысіць гатоўнасць, паменшыць цяжар пакут і смяротнасці», — адзначаецца ў дакладзе.

На думку МФКК, «гатоўнасць эфектыўная толькі ў тым выпадку, калі яна заснавана на даверы, роўнасці і дзеяннях на мясцовым узроўні». Пандэмія каранавіруса і працяглы вопыт барацьбы з іншымі крызісамі «вучаць нас таму, што ігнараванне гэтых фактараў цягне за сабой вялізныя сацыяльныя, эканамічныя, фізічныя і псіхічныя выдаткі», канстатавалі аўтары даклада.

На рынку смартфонаў адбыўся беспрэцэдэнтны абвал

Звычайна чацвёрты квартал, на які прыпадаюць навагоднія і калядныя святы, лічыцца на рынку смартфонаў і, зразумела, не толькі на ім самым выгадным з пункту гледжання продажаў кварталаў у годзе. Аднак мінулы год стаў выключэннем. Летась вытворцы адгрузілі больш чым 1,2 мільярда смартфонаў. Гэта, адзначае CNBC, самыя нізкія паказчыкі з 2013 года. Прычын хапае, тлумачаць аналітыкі даследча-кансалтынгавай кампаніі IDC: значнае зніжэнне попыту, высокая інфляцыя і нявызначанасць з эканомікай.

У чацвёртым квартале пастаўкі абрынуліся на 18,3 працэнта ў гадавым выражэнні — да 300,3 мільёна трубак. Такога моцнага квартальнага абвалу за ўвесь час назіранняў за рынкам яшчэ не было. «Продажы ў «святочны» квартал яшчэ ніколі не былі ніжэйшыя за продажы ў папярэднім квартале, — падкрэслівае дырэктар IDC па даследаваннях Набіла Папал. — Зніжэнне попыту і вялікія запасы на складах прымусілі гандляроў скараціць продажы». У IDC лічаць, што дрэннае заканчэнне мінулага года ставіць пад сур'ёзную пагрозу выкананне прагнозу аб росце сёлетніх паставак на 2,8 працэнта.

Apple захаваў статут сусветнага лідара на рынку смартфонаў. Ён адгрузіў у чацвёртым квартале 72,3 мільёна смартфонаў, што амаль на 15 працэнтаў менш, чым у кастрычніку—снежні 2021 года. Амерыканскаму гіганту належыць амаль чвэрць глабальнага рынку смартфонаў — 24,1 працэнта. Рэзкае зніжэнне было зафіксавана, нягледзячы на запуск у канцы трэцяга квартала новай мадэлі — iPhone 14. У давяршэнне да праблем з попытам у Apple ўзніклі праблемы і з ланцужкамі паставак.

Захаваў другое месца ў рэйтынгу вытворцаў смартфонаў і паўднёвакарэйскі Samsung. У яго зніжэнне па адгрузках яшчэ большае — на 15,6 працэнта ў гадавым выражэнні — да 58,2 мільёна смартфонаў. Праўда, Samsung не падрыхтаваў у мінулым годзе да свят новую мадэль.

На трэцім месцы — кітайская электронная кампанія Xiaomi, якая адгрузіла ў чацвёртым квартале мінулага года 33,2 мільёна смартфонаў. У яе зніжэнне — 26,3 працэнта ў параўнанні з кастрычнікам—снежнем пазамінулага года. Дарэчы, гэта найбуйнейшае зніжэнне паставак у першай пяцёрцы, у якую, акрамя згаданых кампаній, уваходзяць яшчэ два кітайскія вытворцы — Oppo і Vivo. «У 2022 годзе зніжэнне перавысіла 11 працэнтаў, — прыводзіць CNBC словы Энтані Скарсэлы з IDC. — З 2023 годам пакуль яснасці няма».

У Італіі адкрыўся сезон карнавалаў

Чорныя накідкі табара і маскі баўта вяртаюцца ў горад дожаў і гандальераў — у Венецыі адкрыўся карнавал. Упершыню пасля пандэміі свята праходзіць з колішнім размахам, у праграме — парады лодак, балі ў раскошных палацах, музычныя паказы на верфях Арсенала і плошчы Сан-Марка. Арганізатары заклікаюць венецыянцаў і турыстаў падысці творча да выбару касцюма. Тэма гэтага года — уплыў астралогіі на асобу і «экстравагантная» інтэрпрэтацыя знакаў задыяка, паведаміў Euronews.

Упершыню карнавал у Венецыі згадваецца ў 1094 годзе, хоць да XIII—XIV стагоддзяў масак тут не насілі. У 1162-м у гонар перамогі венецыянцаў у вайне супраць Ульрыха II фон Трэвена, патрыярха Аквілеі, пачалося ўсеагульнае народнае гулянне на плошчы Сан-Марка. Каб выкупіць сябе і сваіх вяярoў з палону, Ульрых абавязаўся аплачваць свята ў Венецыі, і з таго часу карнавал стаў штогадовым.

Сёлетняе шоу стартавала на Гранд-канале з воднага парада «Арыгінальныя летуценнікі». На наступны дзень каля ста ўпрыгожаных гандол прайшлі па канале з сімвалам свята — пап'е-машэ «Пантэгана» ў форме пацука. Як адзначыла moya-planeta.ru, за парадам назіралі тысячы гледачоў.

Вечарына працягнулася ў Эрбарыі, дзе ўзнагароджвалі самыя незвычайныя і лепш за ўсіх упрыгожаныя лодкі. Адзін з прызоў, напрыклад, атрымала гандола з экіпажам, апранутым як калода карт. На працягу ўсяго дня на плошчах і вуліцах Венецыі праводзілі маскарады і вулічныя шоу з паказамі мімаў, клоўнаў, акцёраў, музыкантаў, хадулістаў.

Большасць мерапрыемстваў у горадзе бясплатныя, але, каб трапіць на спектаклі і гастранамічныя вечарыны ў палаца, трэба загадзя купіць квіток. Святкаванні ў Венецыі і іншых гарадах лагуны працягнуцца да 21 лютага.

Другі найбуйнейшы карнавал на Апенінах стартаваў у Віярэджа ў рэгіёне Таскана. Ён значна маладзейшы за Венецыянскі. «Мы адзначаем юбілей — 150 гадоў — гэта насамрэч неверагоднае дасягненне, — адзначыла старшыня фонду «Карнавал Віярэджа» Марыя Ліна Маркучы. — Жыхарам Віярэджа ўдалося захаваць багатыя, жывыя традыцыі на працягу паўтара стагоддзя».

Народныя гулянні тут немагчыма ўявіць без палітычнай сатыры і высмейвання актуальных праблем. Адзін з галоўных сімвалаў карнавалу на ўзбярэжжы Лігурыйскага мора — шэсце гіганцкіх фігур знакамітасцяў з пап'е-машэ.

Матэрыялы падрыхтаваў Захар БУРАК.

ЦІКАВА выкарыстоўваюць магчымасці штрыхавых QR-кодаў супрацоўнікі Цэнтра дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі «Вікторыя» Партызанскага раёна Мінска. Тут створана экспазіцыя «Крок у гісторыю», прысвечаная тэме подзвігу нашага народа ў барацьбе з фашысцкімі захопнікамі. Сабраныя для экспазіцыі вядомыя фота воінаў, партызан, падпольшчыкаў дапоўнены здымкамі з сямейных альбомаў саміх супрацоўнікаў. На многія фотаздымкі нанесены QR-коды — гэта дае магчымасць імгненна ўбачыць на паднесеных смартфонах дакладную інфармацыю пра герояў архіўных дакументаў. Такую інфармацыю знаходзяць і пераўтвараюць у закадзіраваныя штрыхавыя выявы самі супрацоўнікі цэнтра «Вікторыя». Экспазіцыю «Крок у гісторыю» наведваюць школьнікі, экскурсанты з розных устаноў. Ад педагога вышэйшай катэгорыі гісторыка Юліі Стырны яны чуюць расповед пра экспанаты, разам глядзяць дакументальныя фільмы, аглядаюць інтэр'ер створанай у адным з пакояў франтавой зямлянкі.

Яўген ПЯСЕЦКІ, фота аўтара.

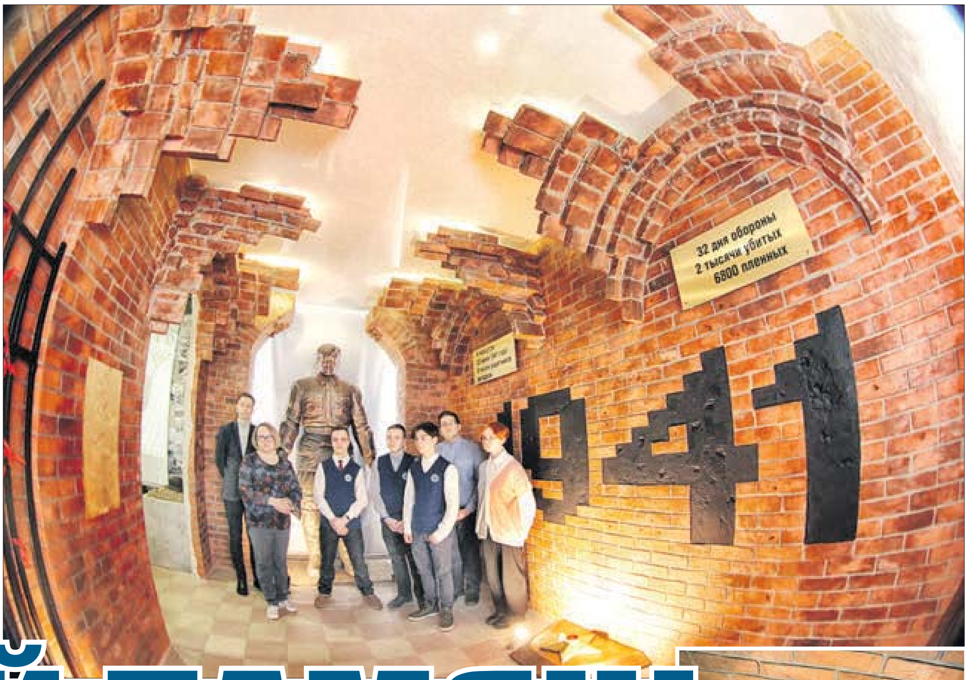

КОД НАШАЙ ПАМЯЦІ

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Слонимский агросервис», 231800, Гродненская обл., г. Слоним, ул. Строителей, 8
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Адрес ЭТП: www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов

Гараж (здание специализированное автомобильного транспорта) общей площадью 258,5 кв. м, инвентарный номер 450/С-14791, расположенный по адресу: Гродненская обл., Слонимский р-н, д. Чемеры, ул. Грибовская

Начальная цена с НДС 20 % – 24 840,00 бел. руб.
Шаг аукциона – 5 % от текущей цены

Задаток 10 % от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО – «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней со дня завершения электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by.
Ответственность участника аукциона, его **права и обязанности**, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель аукциона либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере **3 %** от цены продажи предмета аукциона в течение **3 (трех) рабочих дней** со дня проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов:
с 11.00 до 13.00 13.03.2023 г.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее, чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются **по 10.03.2023 до 17.00** на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by

Контактные данные	**Тел.: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06 E-mail: auction@cpo.by**

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Предметы аукциона

Наименование объекта	Начальная цена, руб. (без учета НДС)	Размер задатка, руб.
Лот № 1: комбайн зерноуборочный самоходный Е-527 «Кейс», год выпуска 1999 г., регистрационный знак АК-1 2445	**27 200,00**	**2 720,00**
Лот № 2: комбайн зерноуборочный самоходный Мега-204 «Доминатор», год выпуска 1999 г., регистрационный знак АК-1 2447	**34 100,00**	**3 410,00**
Лот № 3: комбайн зерноуборочный самоходный Мега-204 «Доминатор», год выпуска 1999 г., регистрационный знак АК-1 2448	**41 200,00**	**4 120,00**

Продавец: ОАО «Каменецкий райагросервис», Брестская обл., г. Каменец, ул. 8 Марта, 17, тел. 801631 2 30 86. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел./факс 80162 40 87 01. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона до подачи заявления. **Р/с для перечисления задатка:** р/с BY32 BAPB30127866600100000000, в ОАО «Белагропромбанк» ЦБУ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка BAPBBY2X, УНП 201028245, код платежа 40901. **Условия продажи:** без условий. **Срок заключения договора купли-продажи:** не позднее 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Условия оплаты:** согласно заключенному договору купли-продажи. **Информация о возмещении затрат:** участник аукциона, выигравший торги, оплачивает Продавцу НДС в размере 20 % от стоимости продажи объекта, а также в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактические затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. **Срок возможного отказа от проведения аукциона:** не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона. **Шаг аукциона:** 5 % от предыдущей названной цены

Аукцион состоится 14 марта 2023 г. в 11.00
по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, порядок, в соответствии с которым проводится аукцион, а также иная информация содержатся на сайте Организатора аукциона www.ocenkabrest.by, а также можно узнать по телефонам: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 13 марта 2023 г. до 17.00

ЗАО «БелБанкротАукцион»,

организатор торгов по продаже имущества
Общественного объединения «ПОЛЬСКА МАТЕЖ ШКОЛЬНА»
(УНП 500446160),
объявляет о проведении **20.02.2023 г.** в 09.00
публичных торгов в электронной форме.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: **bankrottorg.by.**

Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке:
https://bankrottorg.by/wp-content/uploads/2023/02/spisok-imushhestva-polska.pdf

ООО «Правовая компания «Делегат» извещает о проведении первых повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ликвидируемого ООО «Ароша групп»

Дата и время аукциона	**20 февраля 2023 г. Начало аукционных торгов – 11.00**
Место проведения аукциона	г. Минск, ул. В. Хоружей, д. 22, к. 1401
Организатор торгов	ООО «Правовая компания «Делегат» г. Минск, ул. В. Хоружей, д. 22, к. 1401, тел.: +375296979776, +375173979779
Продавец лота	ООО «Ароша групп»
Наименование объекта торгов, реализуемого одним лотом	Изделия косметологического и медицинского назначения: IALEST 2 ml, 65 шт., Makeskin 3 тубы по 10 мл, 45 шт., NEWEST 2 ml, 443 шт., PLINEST 2 ml, 1092 шт., PLINEST BODY 4 ml, 176 шт., Plinest Care Travel Kit, 34 шт., PLINEST FAST 2 ml, 532 шт., RICH, 4 шт., Rosaderm 40 мл, 249 шт., SAYPHA FILLER, 92 шт., SAYPHA FILLER Lidocaine, 3 шт., SAYPHA RICH, 67 шт., SAYPHA VOLUME, 64 шт., SAYPHA VOLUME Lidocaine, 6 шт., SAYPHA VOLUME PLUS Lidocaine, 10 шт., Turnover 30 мл, 67 шт., VOLUME 30 шт., солярий Opal 2XL SI, 1 шт., солярий HAPRO Luxura, 1 шт.
Начальная цена продажи объекта торгов с НДС	251 591,39 белорусского рубля (двести пятьдесят одна тысяча пятьсот девяносто один рубль 39 копеек), в том числе НДС 20 % (снижена на 10 %)
Задаток	10 % от начальной цены объекта торгов – 25 159,14 белорусского рубля (двадцать пять тысяч сто пятьдесят девять рублей 14 копеек). Задаток перечисляется на расчетный счет BY51MMBN 30120668600109330000 в ОАО «Банк ДАБРАБЫТ» БИК MMBNBY22. Получатель платежа – ООО «Правовая компания «Делегат», УНП 192660284. Назначение платежа: «Задаток для участия в аукционе»
Информация по заключению и срокам оплаты по договору купли-продажи объекта	Победитель аукциона подписывает протокол о результатах аукциона в день проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещаются победителем аукциона в течение 10 рабочих дней после утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона. Договор купли-продажи заключается с победителем не позднее 3 рабочих дней с момента представления копий платежных документов, заверенных банком, о перечислении суммы затрат. Победитель аукциона уплачивает стоимость предмета аукциона в течение 10 банковских дней с момента заключения договора купли-продажи. Погрузка и транспортировка предмета аукциона производятся за счет покупателя

Шаг аукциона составляет 5 %. Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену. Объект не может быть продан по начальной цене. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %.
Для участия в аукционе представляются: заявление на участие в аукционе по установленной форме, подписанное соглашение с организатором аукциона о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;
индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя;
представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.
При подаче документов на участие в аукционе представители (уполномоченные лица) предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.
Более подробно ознакомиться с объектом торгов, условиями аукциона и порядком его проведения можно в рабочие дни с 10.00 до 17.00 по тел. +375296979776, а также по предварительному согласованию в офисе организатора торгов по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, д. 22, к. 1401.
Заявления и другие документы, необходимые для участия в аукционе, принимаются по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей д. 22, к. 1401, в рабочие дни с 10.00 до 17.00, **по 16 февраля 2023 года включительно.**
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 05.01.2023.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА открытого акционерного общества «ЖЭС г. Волковыска» 14 марта 2023 года

Лот № 1

Предмет аукциона (Объект):
Имущество, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 420850100001007627 по адресу: Гродненская обл., Волковысский р-н, г. Волковыск, ул. Победы, д. 23 площадью 0,4996 га (имущественное право земельного участка – право постоянного пользования, целевое назначение – земельный участок для размещения объектов коммунального хозяйства 1 16 17):

- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-22281 площадью 242,5 кв. м (наименование: административное здание). Составные части и принадлежности: А1/д-Административное здание, Б1/д-Пристройка, В1/к-Пристройка, 1-Веранда, (А1/д)-Погреб. В здании сдаются в аренду помещения площадью: 56,05 кв. м по 31.03.2023; 54,75 кв. м по 28.02.2023; 29,2 кв. м по 31.05.2024; 97,0 кв. м по 31.05.2024.
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-22282 (ул. Победы, д. 23/2) площадью 167,5 кв. м (наименование: Гаражи). В здании сдаются в аренду помещения площадью: 24,5 кв. м по 30.11.2023; 19,9 кв. м по 31.03.2023; 17,2 кв. м по 31.07.2025.
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-22284 (ул. Победы, 23/9) площадью 93,8 кв. м (наименование: Склад).
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-22285 (ул. Победы, 23/3) площадью 9,4 кв. м (наименование: Склад цемента).
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-22286 (ул. Победы, 23/5) площадью 37 кв. м (наименование: Мастерские).
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-22287 (ул. Победы, 23/6) площадью 126,6 (Наименование: Столярный цех). Составные части и принадлежности: 6А1/бл-Столярный цех, Б1/бл-Пристройка, В1/к-Пристройка, 2-Навес.
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-22305 площадью 81,4 кв. м. В здании сдаются в аренду помещения площадью: 55,8 кв. м по 31.03.2026; 25,6 кв. м по 31.03.2026.
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-22307 (ул. Победы, 23/7) площадью 52 кв. м (наименование: Гараж). Составные части и принадлежности: три склада.
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-22308 (ул. Победы, 23/4) площадью 209,4 кв. м (наименование: Навес).
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-33147 (наименование: Объекты благоустройства). Составные части и принадлежности: Б-Проезды и площадки, А-Ограждение. Составные элементы: ограждение, забор из профнастила, забор железобетонный, забор из железобетонных ограждений, два забора деревянных, две калитки, ворота, проезды и площадки, асфальтное покрытие, три площадки, дорожка, водоотводный лоток.
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-33148 (наименование: Канализационная сеть) протяженностью 42,6 м. Составные части и принадлежности: Б-Канализационная сеть, Трубопровод, Колодец, Трубопровод, Трубопровод, Трубопровод
- Капитальное строение с инвентарным номером 410/С-33149 (наименование: Водопроводная сеть) протяжённостью 55,4 м. Составные части и принадлежности: В-Водопроводная сеть, Трубопровод, Трубопровод

Продавец	**Открытое акционерное общество «ЖЭС г. Волковыска» по вопросам осмотра и технических характеристик: 8 (01512) 97953, 8 (029)1947870, 8 (029) 8681270 (главный инженер Андрощик Виктор Владимирович)**
Начальная цена продажи	**353 916,00 рублей** (с НДС)
Сумма задатка	**35 000,00 рублей**

Организатор аукциона:
Коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, д. 2/1, тел.: 626055, 626056

Дата проведения аукциона: **14 марта 2023 года**
Время проведения аукциона: 12.00

Место проведения аукциона:
г. Гродно, пл. Ленина, д. 2/1, актовый зал

Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов:
г. Гродно, пл. Ленина, д. 2/1, кабинет № 117

Дата и время начала приема документов:
13 февраля 2023 года 8.00

Дата и время окончания приема документов:
7 марта 2023 года 16.00

Административное здание находится в зоне общегородского центра, что предполагает дальнейшее использование как объекта обслуживания населения, административно-хозяйственного, торгового с высокими архитектурно-художественными качествами застройки. Остальные капитальные строения находятся в зоне жилой многоквартирной малоэтажной застройки (резерв), что предусматривает дальнейшее использование территории под жилую застройку.

При проведении торгов предусмотрен шаг аукциона от 5 % до 15 % от предыдущей цены, названной аукционистом.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- копии платежных поручений об оплате задатка на расчетный счет BY24AKBB30120000418104000000 Гродненское областное управление № 400 ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY2X, УНП 590727594, код назначения платежа 40901, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости»; **гражданином**: копия документа, содержащего его идентификационные сведения; **индивидуальным предпринимателем**: копия свидетельства о государственной регистрации ИП; **представителем гражданина или индивидуального предпринимателя**: нотариально удостоверенная доверенность; **представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица РБ**: доверенность, выданная юр. лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юр. лица, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица. Граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юр. лиц, уполномоченные должностные лица юр. лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность. Уполномоченное лицо (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные гражданами, ИП, юр. лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

Торги в отношении предмета аукциона проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона и оплатить вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 2 % от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 30 календарных дней после возмещения победителем аукциона (претендентом на покупку) затрат на организацию и проведение аукциона.

Срок оплаты: единовременным платежом в течение 10 банковских дней с момента заключения договора купли-продажи. По заявлению покупателя возможна рассрочка платежа на срок до трех месяцев.

Извещение опубликовано на сайтах: Гродненского городского исполнительного комитета grodno.gov.by, коммунального унитарного предприятия по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» gcn.by

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении открытых торгов в форме аукциона по предоставлению права на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства на территории Щучинского района Гродненской области

Номер лота	1
Предмет аукциона	По предоставлению права на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства (виноградная улитка)
Территория, на которой предоставляется право на заготовку и (или) закупку	Щучинский район
Промысловый запас (заключение Национальной академии наук Беларуси от 19 января 2023 г. № 28-07/455)	43 012 кг
Предельно допустимый объем изъятия	32 259 кг
Начальная цена предмета аукциона, рублей (*количество базовых)	1850 (50)
Сумма задатка (50 % от начальной цены предмета аукциона), рублей (*количество базовых)	925 (25)
Пошаговое увеличение цены предмета аукциона	10 % от начальной цены
Срок, на который предоставляется право/ условия продажи	5 лет / в течение 1 года обеспечить разработку биологического обоснования

** Примечание: оплата производится в белорусских рублях, исходя из размера базовой величины, установленной на день оплаты.*

ОРГАНИЗАТОР – Щучинский районный исполнительный комитет, 231513, г. Щучин, пл. Свободы, 11. Контактный телефон: (01514) 20332, факс (01514) 20046, сайт: https://schuchin.grodno-region.by/ru.

ПРОЦАВЕЦ: Щучинский районный исполнительный комитет, 231513, г. Щучин, пл. Свободы, 11. Контактный телефон: (01514) 20332, факс (01514) 20046.

1. **Аукцион состоится 15 марта 2023 г. в 11.00 по адресу: г. Щучин, пл. Свободы, 11 (малый зал заседаний райисполкома).**

2. Для участия в аукционе приглашаются юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь.

Участнику необходимо в адрес организатора представить:

- заявление на участие в аукционе;
- копию платежного поручения о перечислении задатка на текущий счет организатора аукциона, заверенную банком;
- юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;
- индивидуальным предпринимателем – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;
- представителем индивидуального предпринимателя, юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.

3. Документы, необходимые для участия в аукционе, принимаются организатором аукциона по адресу: г. Щучин, пл. Свободы, 11, кабинет 10, с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (понедельник – пятница) по рабочим дням.

4. Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе на р/с BY29AKBB36045270000164000000, получатель: Щучинский районный исполнительный комитет, УНП получателя: 500066573, банк получателя: ЦБУ № 424 ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Щучин, код банка: AKBBBY2X.

5. Последний день приема документов – **10 марта 2023 г. до 17.00.**

ОКОЛОВСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
сообщает о проведении 10 марта 2023 года открытого аукциона по продаже земельных участков на территории Логойского района

Номер лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь, га	Инженерная и транспортная инфраструктура	Начальная цена, бел. руб.	Расходы по подготовке зем. документации	Сумма задатка, бел. руб.
Аукцион по продаже земельного участка в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома						
1	**Минская область, Логойский район, Околовский сельсовет, д. Заборье, У-1** земельный участок с кадастровым номером 623285402101000040, целевое назначение земельного участка – для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	0,25	Возможность подключения к электроснабжению, имеется подъездная грунтовая дорога	3100,00	Публикация в газете + 2 432,98 руб.	310,00
2	**Минская область, Логойский район, Околовский сельсовет, д. Заборье, У-2** земельный участок с кадастровым номером 623285402101000041, целевое назначение земельного участка – для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	0,2499	Возможность подключения к электроэнергии имеется подъездная грунтовая дорога	3100,00	Публикация в газете + 2 438,19 руб.	310,00

Затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам, подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 72 «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры» и Положения о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку, утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 г. № 298 (питьевое водоснабжение 1558,58 руб./(1 куб.м/сут.); электроснабжение 1628,45 руб./1 кВт)

Задаток (10 % от начальной цены) перечисляется на расчетный счет (IBAN) BY53AKBB36006191211090000000 в «ОАО АСБ Беларусбанк», код банка (BIC) AKBBBY2X, код платежа – 04901, получатель – Околовский сельский исполнительный комитет, УНП 600181669, ОКПО 04431582.

Для участия в аукционе необходимо:

1. подать заявление об участии в аукционе в комиссию по организации и проведению аукционов;
2. представить квитанцию об оплате суммы задатка;
3. предъявить документ, удостоверяющий личность, либо доверенность, выданную в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица;
4. заключить соглашение с местным исполнительным комитетом или по его поручению с государственной организацией по проведению аукционов.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с документацией и с земельными участками, выставляемыми на аукцион. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Аукцион состоится 10 марта 2023 года в 10.00 по адресу: Минская область, Логойский район, д. Околово, д. 52.

Заявление на участие и необходимые документы принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Последний день приема заявлений – **7 марта 2023 года до 17.00.**

Контактные телефоны: 8 (01774) 51-7-35, 57-4-58.

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «МЕГА Движ»

Сведения об Организаторе рекламной игры: общество с ограниченной ответственностью «Яскрава», УНП 191548102, зарегистрировано 16 ноября 2011 года Минским горисполкомом.

Местонахождение Организатора: 220073, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ольшевского, 22, офис 902.

Наименование рекламной игры: «**МЕГА Движ**».

Рекламная игра зарегистрирована Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь, выдано Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры от 20.10.2022 № 4252.

Период проведения рекламной игры: с 17.11.2022 по 17.02.2023.

Количество участников рекламной игры составило 10 912 человек.

Розыгрыш призов был проведен 01.02.2023 в 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, оф. 902.

Победитель, выигравший Приз: Л/а Nissan TERRANO D10F MY19 1,6 M/T 2WD ELEGANCE PLUS, коричневый металлик, год выпуска 2022, VIN Z8NHSNGA569094156, Россия **+ денежные средства в размере** 10 988,59 **бел. руб.:** Жук О.И.

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: +375291961716.

Правила рекламной игры опубликованы в газете «Звязда» № 225 (29847) от 16.11.2023 г.

15 марта 2023 г. **№ 2-Н/2023**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ
по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с продажей права аренды земельного участка в г. Гомеле

№ лота	Наименование объекта / адрес земельного участка: г. Гомель	Целевое назначение / срок аренды	Кадастровый номер, площадь земельного участка	Начальная стоимость, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку док-ции, руб.	Наличие ограничений, обременений
1	Не завершенный строительством жилой дом, пер. Мира 2-й, 9	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома / аренда сроком по 5 января 2122 года	340100000005005722, 0,0912 га	**11 080,13**	**2 105,22**	**4 606,95**	Охранная зона объектов газораспределительной системы, обременения в связи с размещением на земельном участке фундамента, присутствуют следы земляных работ
2	Не завершенный строительством жилой дом в районе индивидуальной жилой застройки Романовичи, ул. Алтайская, 20	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома / аренда сроком по 5 января 2122 года	340100000008004014, 0,0881 га	**7 894,16**	**1 499,89**	**4 713,15**	Охранная зона объектов газораспределительной системы, санитарной охраны источников питьевого водоснабжения централизованных систем питьевого водоснабжения, обременения в связи с размещением на земельном участке фундамента, присутствуют следы земляных работ
3	Не завершенный строительством жилой дом в районе индивидуальной жилой застройки Романовичи, У-85, (по генплану) ул. Коралловая, 10	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома / аренда сроком по 5 января 2122 года	340100000008002430, 0,0840 га	**6 842,73**	**1 300,12**	**4 614,20**	Охранная зона объектов газораспределительной системы, санитарной охраны источников питьевого водоснабжения централизованных систем питьевого водоснабжения, обременения в связи с размещением на земельном участке не завершенного строительством здания одноквартирного жилого дома
4	Не завершенный строительством жилой дом в районе индивидуальной жилой застройки Романовичи, У-938, (по генплану) ул. Новаторская, 142	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома / аренда сроком по 5 января 2122 года	340100000008004017, 0,0804 га	**8 813,21**	**1 674,51**	**4 448,29**	Зона санитарной охраны водопроводных сооружений, санитарной охраны источников питьевого водоснабжения централизованных систем питьевого водоснабжения, обременения в связи с размещением на земельном участке фундамента, некапитального сооружения неустановленного назначения, следов земляных работ
5	Не завершенный строительством жилой дом в районе индивидуальной жилой застройки Романовичи, У-2435, (по генплану)	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома / 99 лет	340100000008004525, 0,0810 га	**23 065,10**	**4 382,37**	**3 910,37**	Зона санитарной охраны водопроводных сооружений, охранная зона объектов газораспределительной системы, обременения – наличие фундамента, капитального сооружения неустановленного назначения, следов земляных работ

1. Организатор аукциона – Коммунальное топографо-геодезическое унитарное предприятие «Гомельгеодезцентр» (далее – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр»).

2. **Аукцион проводится комиссией, созданной Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр», в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов на земельном участке в г. Гомель, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220.**

3. **Аукцион состоится 15 марта 2023 г. в 14.30 в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16,** при наличии не менее двух участников. Если заявление на участие подано только одним гражданином Республики Беларусь, право аренды земельного участка предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на **5 процентов.**

4. К участию в аукционе допускаются граждане Республики Беларусь. В аукционе допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников, подавших в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» в указанные в извещении сроки, следующие документы: заявление по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка в размере, указанном в извещении с отметкой банка, на **р/с BY74 BAPB 3012 2030 8001 3000 0000 в филиале ГОУ ОАО «Белагропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, УНП 400230163, БИК BAPBBY2X. Получатель платежа – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр». Наименование платежа – оплата задатка за участие в аукционе. Кроме того, НЕОБХОДИМО открыть текущий расчетный счет (с указанием транзитного счета) в филиале ГОУ ОАО «Белагропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30 – для возврата задатка за участие в аукционе (в случае непобеды на аукционных торгах).**

Перечень документов, представляемых участником:

4.1. заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; **гражданам Республики Беларусь** – копия паспорта, **представителем гражданина** – нотариально удостоверенная доверенность;

4.2. представители или уполномоченные должностные лица Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов.

5. Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права, обязанности и ответственность сторон, в процессе подготовки и проведения аукциона.

6. **Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:**

6.1. В течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов:

- часть оплаты предмета аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения в установленном порядке за земельный участок) за вычетом суммы, причитающейся за незавершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом;
- часть оплаты предмета аукциона – цена продажи не завершенного строительством незаконсервированного одноквартирного жилого дома, исчисленную пропорционально его удельному весу в начальной цене предмета аукциона, за вычетом расходов, понесенных на оплату оценки;
- возместить расходы, понесенные городским бюджетом по изготовлению земельно-кадастровой документации и государственной регистрации земельного участка;
- компенсировать организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения (окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях ознакомления участников).

6.2. После совершения победителем аукциона действий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка, и представления организатору аукциона и в местный исполнительный комитет копий платежных документов, но не позднее двух рабочих дней, с ним в установленном порядке в соответствии с условиями аукциона местный исполнительный комитет заключает договор аренды земельного участка.

6.3. Гомельским горисполкомом может быть предоставлена рассрочка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления рассрочки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

7. **Заявления для участия в аукционных торгах принимаются Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр» с 8 февраля по 13 марта 2023 г. включительно. Дни приема: *понедельник, среда, пятница* с 08.00 до 16.30 (обед 12.00–13.00) по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. 3-6, 3-14. Контактный телефон +375 232 30-12-46.**

Информация размещена на сайтах: www.geodezcentr.by, gomeloblzem.by, gki.gov.by газета «Звязда», «Гомельские ведомости»

Нефармат

ВЯДРО Ў КАЛОДЗЕЖЫ І ЛІТАРА Ў ПРОЗВІШЧЫ

За кадрам адной камандзіроўкі

Гадоў колькі таму на тэлебачанні была рубрыка «За кадрам», у ёй карэспандэнты дзяліліся інфармацыяй, якая не ўваходзіла ў рэпартажы і іншыя перадачы. Часам яна выглядала забаўнай, іншы раз — павучальнай, а то і праблемнай. Вось і ў мяне пасля адной з камандзіровак шмат што засталося ў нататніку.

Адваротны бок прамых ліній таксама ёсць. Пра аматараў пісаць скаргі, званіць на прамыя лініі могуць расказаць ці не ў кожным раёне. Іншыя ўжо і не аматары гэтай справы, іх можна аднесці да «прафесіяналаў». Раней я, здаецца, расказвала, як адзін вясковец званком на прамую лінію райвыканкама вярнуў з маршруту аўтакраму. Паводле яго сцверджання, тая сышла вельмі хутка, ён не паспеў атаварыцца. Гандлёвую машыну прымусілі вярнуцца. Задаволены пакупнік набыў пляшку таннага віна і характэрным жэстам адпусціў машыну пад рогат аднавяскоўцаў. Круг для аўтакрамы склаў 30 кіламетраў.

Нядаўняя гісторыя не вызначылася фінансавымі выдаткамі за кошт спаленага бензіну, парушэннем графіка абслугоўвання. Усё куды больш сціпла. Але ж... У адной кабеты ўпала вядро ў калодзеж. Хто карыстаецца калодзежам, ведае, што так бывае. Тады гаспадар бярэ прыладу, у нашай вёсцы тое прыстасаванне называлі кошкай, апускае ў студню ды дастае вядро. Калі ў каго патрэбнай рэчы не акажацца, той ідзе да суседа. Наша гераіня ж патэлефанавала ў сельсавет. Там, мякка кажучы, здзівіліся. Тады яна заявіла, што будзе звяртацца ў райвыканкам і далей па інстанцыях, пакуль пытанне не вырашыцца. Старшыня прыкінуў, што адпісвацца і адказваць на ўсе сігналы, якія паступяць зверху, адніме шмат часу, ну і паехаў ды выняў вядро з калодзежа. На што старэнькі дзядок, аднавясковец тае гаспадыні, зуважыў: «Нахабства — другое шчасце».

Варта сачыць за парадкам у дакументах, інакш рызыкуеш трапіць у гісторыю, зусім не прыемную. У нашых вёсках, як вядома, зносяць старыя дамы, якія папярэдне прызнаюць нічыйнымі. Такой работай і займалася мясцовая ўлада ў адной з маленькіх вёсак, дзе днямі давялося быць. Бабуля, якой належала закінутая хата, не вынікала з дакументаў, даўно памерла, нашчадкаў яна не мела. Патрэбныя паперы сабралі, перадалі ў суд, каб атрымаць рашэнне і пусціць пад бульдозер нічыйную пабудову. Але рашэнне не прымалася, запытваліся ўсё новыя звесткі. І тут высветлілася амаль неверагоднае. Аказалася, што на вуліцы ў суседніх дамах пражывалі дзве жанчыны — поўныя цёзкі: супалі прозвішчы, імёны і імёны па бацьку. Толькі даты нараджэння адрозніваліся. І бабулька, хату якой збіраліся знесці, на той момант была жывая і здаровая, шмат гадоў пражывала ў дзяцей у Расіі. Ёй і накіравалі пісьмо з запытам пра лёс пабудовы. А каб знеслі, а яна прыехала ды прад'явіла прэтэнзіі?

Пасля таго як мне расказалі пра блытаніну ў дакументах уласнікаў дамоў, крыху па-іншаму паглядзела на гісторыю пенсіянера з Брэстчыны, пра якую шмат пісалі, паказвалі па ТБ. У пашпарце і іншых дакументах яго імя пісалася Светаслаў, а ў працоўнай кніжцы некалі запісалі Святаслаў. У выніку грамадзяніну адмовілі ў наліччэнні пенсіі, нягледзячы на 40 гадоў працоўнага стажу. Тая справа вырашылася на карысць работніка, але ж колькі нерваў і здароўя яму каштавала. Калі чытала першы раз, палічыла службовых асоб, якія адмаўлялі, мякка кажучы, не надта чулымі, справядлівымі, чалавечнымі. А цяпер і задумалася, у іх, несумненна, былі падставы адмовіць. Чалавеку варта было раней выправіць дакументы, прывесці іх да адзінага выгляду.

Задача для парламентарыяў з многімі невядомымі. У гэтую вёску мы прыехалі, каб пацікавіцца, як гараджане набываюць участкі і старыя дамы. Вяскоўцы ўзнялі тэму шматдзетных сем'яў. Ім, як вядома, будуюць кватэры ў райцэнтрах, што спрыяе адтоку рабочых рук з сельскай мясцовасці. Гэтая праблема вядомая, яе не раз абмяркоўвалі на розных узроўнях. А тут людзі звярнулі ўвагу на яшчэ адзін аспект у кантэксце шматдзетных сем'яў. У названай вёсцы шмат цыганскага насельніцтва. Яны ўсе шматдзетныя і вельмі актыўна карыстаюцца льготнымі крэдытамі, сямейным капіталам, які пускаюць на будаўніцтва жылля. Старшыня райвыканкама на сельскім сходзе тым, хто выказваў незадаволенасць такім суседствам, сказаў ягадрэзаў: «Яны такія ж грамадзяне краіны, як і мы з вамі, і могуць карыстацца льготамі ў рамках законаў». «Усё так, — сказаў наш суразмоўнік. — Але ж іх бясплатнае жыллё забяспечваецца нашымі агульнымі падаткамі, яны ж найчасцей афіцыйна нідзе не працуюць, а льготамі карыстаюцца». І тут ёсць пытанне.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Даты | Падзеі | Людзі

8 ЛЮТАГА

У краіне

1127 год — кіеўскі князь Мсціслаў Уладзіміравіч арганізаваў паход рускіх князёў супраць полацкіх князёў, захапіў і ў 1129 годзе выслаў у Канстанцінопаль (Візантыя) шэсць князёў полацкай дынастыі Ізяславічаў (паводле некаторых звестак, яны вярнуліся на радзіму ў 1140 годзе).

1648 год — эпізод казацка-сялянскай вайны 1648—1654 гг. пад кіраўніцтвам Багдана Хмяльніцкага, падчас якога войскі гетмана Януша Радзівіла штурмавалі горад Мазыр, спрабуючы выбіць адтуль гарнізон паўстанцаў на чале з Іванам Сталяром. Штурм скончыўся перамогай войскаў Радзівіла.

1810 год — нарадзіўся (м. Ула, цяпер у Бешанковіцкім раёне) Іван Фаміч Хруцкі, беларускі жывапісец, акадэмік жывапісу. Творчасць звязана з мастацкім жыццём Беларусі, Расіі і Літвы. У 1840-я гады жыў пад Вільняй, з 1845-га — у маёнтку Захарнічы (цяпер вёска ў Полацкім раёне). Пісаў у жанрах нацюрморта, партрэта, пейзажа, інтэр'ера ў традыцыях акадэмічнай школы. Пісаў таксама інтэр'еры, распісваў іканастасы ў цэрквах і саборах Вільні і Коўна. Яго работы захоўваюцца ў Траццякоўскай галерэі, Рускім музеі, Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі.

1913 год — нарадзіўся (в. Урэчча, цяпер у Вілейскім раёне) Афанасій Андрэевіч Ахрэм, беларускі хімік-біяарганік, акадэмік АН Беларусі, доктар хімічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. Аўтар больш як 800 навуковых прац у галіне арганічнай і біяарганічнай хіміі, стэрэахіміі прыродных злучэнняў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1921 год — нарадзіўся (вёска Глінішча Хойніцкага раёна) Іван Паўлавіч Мележ, народны пісьменнік Беларусі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Аўтар трылогіі «Палеская хроніка» і іншага. Творы Мележа перакладзены на многія мовы народаў свету. Імя пісьменніка прысвоена школе на яго радзіме ў вёсцы Глінішча Хойніцкага раёна, бібліятэцы ў Гомелі; яго імем названы вуліцы ў Мінску і Хойніках.

У свеце

1692 год — доктар у амерыканскай вёсцы Салем аб'яўляе, што тры дзяўчынкі-падлеткі знаходзяцца ва ўладзе д'ябла. Пачатак сумна вядомага працэсу салемскіх ведзьмаў.

1828 год — нарадзіўся Жуль Верн, французскі географ, знакаміты пісьменнік-фантаст. Аўтар раманаў «Дзеці капітана Гранта», «Дваццаць тысяч лье пад вадой», «Пятнаццацігадовы капітан» і іншых.

1928 год — нарадзіўся Вячаслаў Васільевіч Ціханаў, савецкі і расійскі кінаакцёр, народны артыст СССР. Здымаўся ў фільмах «Справа была ў Пянькове», «Вайна і мір», «Дажывём да панядзелка», «Сямнаццаць імгненняў вясны», «Белы Бім Чорнае вуха» і іншых. Уладальнік многіх узнагарод.

1945 год — пачалася Ніжне-Сілезская наступальная аперацыя войскаў 1-га Украінскага фронту супраць групоўкі нямецка-фашысцкіх войскаў. Савецкім арміям была пастаўлена задача разграміць ворага, выйсці да ракі Нейсэ і ў перадгор'і Судэт і такім чынам стварыць спрыяльныя ўмовы для разгрому немцаў у Верхняй Сілезіі і наступнага ўдзелу войскаў фронту у наступленні на Берлін.

Так гаварыў...

АЛЯКСАНДР ДЗЮМА-БАЦЬКА:

«Надзея — найлепшы доктар з усіх вядомых».

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.44	18.04	9.20
Віцебск —	8.38	17.50	9.12
Магілёў —	8.34	17.54	9.20
Гомель —	8.26	17.55	9.29
Гродна —	8.58	18.20	9.22
Брэст —	8.54	18.25	9.31

Месяц

Поўня 5 лютага. Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны

***Пр.** Марыі, Антона, Аркадзя, Івана, Іосіфа, Пятра, Сямёна, Фёдара. **К.** Геранiма, Пятра, Яна.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

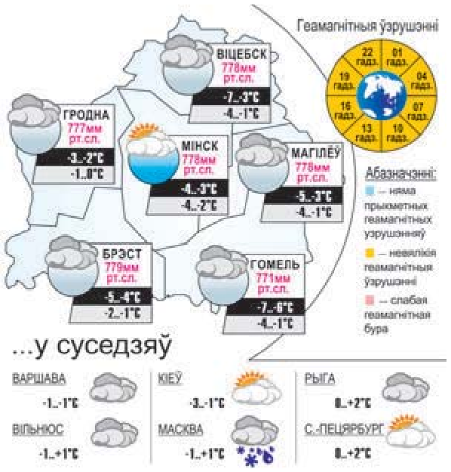

УСМІХНЕМСЯ

— Сынок, ты вадзіў дзяўчат дадому, пакуль мы з мамай былі на дачы?
— Не, тат.
— Няўдачнік!

— Ты ведаеш, я сёння паставіў нашаму дырэктару ўльтыматум!
— І што ж ты яму сказаў?
— Ці вы павышаеце мне зарплату, ці я звальняюся!
— Ну і чым усё скончылася?
— Мы прынялі кампраміснае рашэнне: ён не павышае мне зарплату, а я не звальняюся.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 10.681. Індэкс 63850. Зак. № 413.
Нумар падпісаны ў 19.30 7 лютага 2023 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12